

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 059 (5779) 4 aprel 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttində hərəkət edəcək sərnişin qatarı ilə tanış olub

Mehriban Əliyeva:
"Azərbaycan dövləti və
Azərbaycan xalqı üçün hər bir
əsgər əzizdir,
dəvərlidir"

3

Elmar Məmmədyarov
Moskvada MDB-nin XİN
Şurasının iclasında iştirak
edəcək

5

Azərbaycanda həyata
keçirilən gənclər siyaseti
uğurlu nəticələr verməkdədir

6

Bəhruz Quliyev:
Azərbaycan xalqı öz Ali Baş
Komandanına, Ordusuna
güvənir

10

Asiya İnkışaf Bankı:
Azərbaycanda iqtisadi
artım sürətlənəcək

9

Ermənistən milyardlarla
dollar məbləğində
ianələr itirir

13

14

"Siyasi mühacir"
əqidə yoldaşları
tarafından ifşa olunur

10

Erdoğan gələn haftə
Rusiyaya gedir

16

Useyn Bolt yenidən
futbola qayıdır

4 aprel 2019-cu il

Prezident İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttində hərəkət edəcək sərnişin qatarı ilə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 3-də Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttində hərəkət edəcək sərnişin qatarı ilə tanış olub. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı Bakı Dəmir Yolu Vağzalında əvvəlcə Qəbələ demir yolu stansiyasının binasının eskiz layihəsinə baxdı.

Sonra Prezident İlham Əliyev Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttində hərəkət edəcək sərnişin qatarı ilə tanış oldu.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı

Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Cavid Qurbanov bildirdi ki, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sıfırı İsvəçərinin "Stadler Rail Group" şirkəti tərəfindən istehsal olunan 10 vagondan ibarət sərnişin qatarı Türkiye və Gürcüstandan keçməklə martın 29-da Bakıya çatıb. Amma bundan əvvəl qatar Axalkalakidə quraşdırılmış xüsusi qurğuda test rejimində sınaqdan keçirilib. Qatarların Türkiyədə hərəkəti üçün Gürcüstan-Türkiyə-Gürcüstan sərhəd-keçid məntəqəsində vagonda təkər cütlerinin eninə bazasının avtomat-

tik olaraq 1520 millimetrdən 1435 millimetrə və əksinə dəyişdiriləməsini nəzərdə tutan yeni qurğu quraşdırılıb. Qatarda doqquz sərnişin vagonu və bir restoran var. Vagonlar "standart", "komfort", "biznes" və "restoran" olmaqla dörd kateqoriyada istehsal edilib. Kateqoriyasından asılı olaraq, vagonlar 10, 20 və 32 nəfərlikdir. Ümumilikdə qatarda bir istiqamətə 246 yer nəzərdə tutulub. Saatda 160 kilometr sürətə hərəkət etmək imkanına malik qatardakı arabacıqlar pnevmatik asılıqdan təmin edilib ki, bu da döngələrdə vagonun tarzlığını tənzimləyir. Bundan başqa, hər bir vagon dizel generatoru avadanlığı ilə təmin olunub. Bu da lokomotivdə cərəyan olmadıqda vagonu və ondakı bütün elektrik enerjisi istifadəçilərini 24 saat fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təmin edəcək.

Qeyd edək ki, Bakı-Tbilisi-Qars marşrutu ilə sərnişin daşınmasının təşkili bu ilə planlaşdırılıb. "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ilə İsvəçərinin "Stadler Rail Group" şirkəti arasında imzalanmış müqaviləyə əsasən ikinci mərhələdə daha 10 vagonun getirilməsi nəzərdə tutulur.

Xatırladaq ki, müstəqillik tariximizin möhtəşəm layihələrindən olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti 2017-ci ilin oktyabr ayında Beynəlxalq Deniz Ticarət Limanında keçirilən təntənəli mərasimlə istifadəyə verilib. Asiya ilə Avropanı birləşdirən və Avrasiya məkanı üçün yeni yüksəliş layihəsi olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti Pre-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin 2 nömrəli Doğum Evinin əsası təmiri ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Heydər Əsədovun Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının rektoru təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Bakı-Şamaxı-Yevlax (12 km)-Xocəsən avtomobil yolu-nun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Slovakia Respublikasının yeni seçilmiş Prezidenti Zuzana Čaputovaya təbrik məktubu ünvanlayıb. Məktubda deyilir: "Hörmətli xanım Čaputova, Slovakia Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə seçilməyin münasibətlə Sizi semimi qelbdən təbrik edirəm. Ümidaram ki, Azərbaycan ilə Slovakia arasındaki dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafı yolunda birgə səylər göstərəcəyik. Sizə məhkəmə cansağılığı, xoşbəxtlik, dost Slovakia xalqının rıfahi namine qarşıdakı fealiyyətinizdə uğurlar diləyirəm".

ident İlham Əliyevin siyasi iradəsi sayəsində realliga çevrilib. Qonşu Türkiyə və Gürcüstanla six əməkdaşlığın nəticəsi olan Bakı-Tbilisi-Qars layihəsi ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin strateji təzahürünü də nümayiş etdirir. Bu yolla artıq yüklerin daşınması uğurla həyata keçirilir. Bununla da çox mühüm transmilli neft-qaz kəmərlərinə malik Azərbaycan bu strateji layihənin reallaşması ilə özünün nəinki regionda, bütünlükde Avrasiya qitəsindəki əhəmiyyətini artırıb. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin iş düşməsi Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin gücləndirilməsində, iqtisadi qüdrətinin artırılmasında yeni mühüm strateji amilə çevrilib və regionda sabitliyə, xalqlarımızın daha da yaxınlaşmasına və iqtisadi inkişafə böyük töhfədir.

Mehriban Əliyeva: "Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı üçün hər bir əsgər əzizdir, dəyərlidir"

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunan hərbçilərlə görüş keçirilib

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunan hərbçilərlə aprelin 3-de görüş keçirilib. AZƏRTAC xəber verir ki, Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən görüşdə əvvəlcə Aprel döyüşləri şəhidlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin köməkçisi, Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Anar Ələkbərov tədbirdə çıxış edərək bildirib ki, üç il bundan əvvəl Heydər Əliyev Fondu "2016-ci ilin Aprel döyüşlərində yaranmış əsgər və zabitlərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edilməsi" layihəsinə başlayıb. Artıq bu layihənin ikinci mərhəlesi yekunlaşdır. Öten 3 il ərzində 100-dən çox zabit və əsgər yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunub. Bugünkü görüşün üç il bundan əvvəlki Aprel döyüşlərinə, ordumuzun qələbə gününə təsadüf etdiyini deyən Anar Ələkbərov Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduunun prezidenti Mehriban Əliyevanın görüş iştirakçılarına müraciətini oxuyub.

Müraciətdə deyilir: "Azərbaycanın əzəli tarixi torpağı olan Dağlıq Qarabağ və digər yeddi rayonumuz artıq 25 ildən çoxdur Ermənistan respublikası tərəfindən işğal olunub. Bu hərbi təcavüz nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi işğal altına düşüb, bir milyondan çox azərbaycanlı öz doğma torpa-

"Qarabağın hər bir kəndində, hər bir şəhərində Azərbaycan bayrağı dalgalanacaq"

gında qaćın və köckün veziyətində yaşayır. 1994-cü ildə ateşkəs razılığının əldə olunmasına baxmayaraq, Ermənistan Azərbaycana qarşı dəfələrlə silahlı təxribat törətmüş, lakin xalqımızın sizin kimi igid oğullarının qəhrəmanlığı və şücaəti sayesində

Azərbaycan Ordusu bu təxribatların qarşısını alaraq düşmənə hər zaman layiqli cavab vermişdir.

Siz Vətən yolunda qəhrəmanlıq göstərərək Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası, müstəqilliyi, ölkəmizin daha qüdrətli, daha möhkəm olması yolunda sağlam-

lığınızı itirmisiniz. Bununla da öz ölkənize, xalqınıza, Prezident və Ali Baş Komandanıza sadıqlik nümayiş etdirmisiniz. Azərbaycan dövləti sizin fəaliyyətinizi yüksək qiymətləndirir, sizin kimi mərd və cəsarətli oğullarının olması ilə fəxr edir. Sizin apardığınız

nız mübarizə haqq mübarizəsidir. Azərbaycan dövləti münaqişənin ədalətli, beynəlxalq hüququn principləri və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunması üçün əlindən gələni əsirgəmir.

2016-ci ildə baş vermiş Aprel döyüşlərindən 3 il ötür. Bu döyüşlər bir daha bütün dünyaya nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan dövləti işğalla heç zaman barışmayacaq. Aprel döyüşləri Azərbaycan xalqının vətənpərvərliyini, həmrəyliyini və yenilmez iradesini bir daha nümayiş etdirdi. Mehəz Aprel döyüşlərinin cəsərətli iştirakçılarının qəhrəmanlığı nəticəsində bu gün Füzuli, Cəbrayıl və Ağdərə rayonlarının işğaldan azad edilmiş ərazilərində Azərbaycan bayrağı dalgalanır. Bu döyüşlər zamanı bizim itkilərimiz oldu. Bu itkilər bizim hamımız, hər bir azərbaycanlı üçün böyük dərddir. Azərbaycan gəncləri, əsgərlərimiz, zabitlərimiz qəhrəmanlıq göstərərək ömürlərini Vətən yolunda qurban verdilər, şəhid oldular. Öz həyatını Vətən naminə qurban vermiş mərd oğullarımızın xatirəsi bizim qəlbimizdə daim yaşayacaqdır.

Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı üçün hər bir əsgər əzizdir, dəyərlidir. Sizin sağlamlığınızın bərpası və normal həyata qayıtmığınız üçün Azərbaycan dövləti bütün lazımı addımları atır və bundan sonra da atacaqdır.

Mən sizin hər birinizi cansağlığı və uğurlar arzulayıram".

Görüşdə polkovnik-leytenant Eldəniz Sadıqov çıxış edərək deyib ki, 3 il bundan əvvəl baş vermiş Aprel döyüşlərində Azərbaycan Ordusu düşmənə və bütün dünyaya öz gücünü sübut etdi. 2016-ci ilin aprel ayında düşmənin kəşfiyyat və diversiya qruplarının hücumunun qarşısı Azərbaycan Ordusu tərəfindən alındı. Düşmənin müdafiə xətti tez bir zamanda yarılaraq mühüm strateji yüksəkliliklər işğaldan azad edildi. Bu, bir daha sübut etdi ki, bizim güclü və nizami ordumuz var. Biz öz torpaqlarımızı geri qaytaracaqıq. Azərbaycanın Ali Baş Komandanı ordumuza yüksək qayıyı göstərir, hərbçilərin meşət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına, müasir hərbi hissələrin tikilməsinə, zabitlərin yeni evlərlə təmin olunmasına böyük diqqət ayırır. "Aprel döyüşlərində mən və mənim silahdaşlarım bilmirdik ki, şəhid olacaq və ya sağ qalacaqıq. Biz o haqda heç düşünmürdük. Çünkü inanırıq ki, biz şəhid olsaq da, Ali Baş Komandan, Birinci vitse-prezidentimiz, dövlətimiz və xalqımız bizim ailəlerimizin yanında olacaq", - deyə Eldəniz Sadıqov bildirib.

4 aprel 2019-cu il

Mehriban Əliyeva: “Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı üçün hər bir əsgər əzizdir, dəyərlidir”

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunan hərbçilərlə görüş keçirilib

Əvvəli-Səh-3

Xidmeti vəzifələrinə yerinə yetirərkən sağlamlıqlarını itirən zabitlərin, əsgərlərin özlərini cəmiyyətdən kənar hiss etmədiklərini söyləyən kapitan Amil Dadaşov bununla qürur duyduğularını qeyd edərək deyib: “Aprel döyüslərində yaralanan hərbçi yoldaşlarım artıq üç il ərzində dinamik həyat fəaliyyəti ilə məşğul olurlar, insanların arasındadırlar”. Amil Dadaşov onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya təşəkkürünü bildirib.

Baş leytenant Namiq Əliyev qeyd edib ki, Aprel döyüslərində yaralılmış əsgər və zabitlər Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə ən müasir, hər cür hərəkət qabiliyyətinə malik protezlərlə təmin edilib. “Bütün bunlar bizlərə verilən dəyər və qiymətdir. Bu gün biz ayağımızı, gözümüzü itirsək də qürur və əzəmetlə dayanırıq. Çünkü biz gücümüzü torpaqdan alırıq”, - deyə Namiq Əliyev bildirib.

Görüşdə MEDİCOM şirkətinin direktoru Anar Rüstəmov Heydər Əliyev Fondu minnətdarlığını bildirərək, protezlərlə təmin edilən hərbçilərimizə də layihə çərçivəsində görülen işlərdəki ruh yüksəkliyinə görə təşəkkürünü bildirib.

Sonra hərbçilərə Heydər Əliyev Fondu təşəkkürnamələri təqdim edildi. Daha sonra Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti Mehriban Əliyeva yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunan hərbçilərlə görüşdü, onlarla səmimi səhbət etdi.

Səhbət zamanı Birinci vitse-president vətənpərvər övladlarını qəhrəmanlığını, şücaətini yüksək dəyərləndirdiyini, hər zaman onlara dəstək olacağını vurğulayaq dedi:

-Siz hər bir insan üçün çox də-

yərli olan sağlamlığını Vətən, torpaq yolunda qurban vermisiniz.

Siz gülələr, bomba altında Azərbaycan uğrunda, torpağımız, Vətənimiz uğrunda həyatınızı qurban verməyə hazır olmusunuz. Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanın belə oğulları var, mənim belə qardaşları var. Mən hər zaman deyirəm ki, Azərbaycan çox zəngin ölkədir, sərvətləri, gözəl təbəti var. Amma bizim ən böyük sərvətimiz Azərbaycan xalqıdır, Azərbaycan insanıdır. Doğrudan da Azərbaycan xalqı fəxr etməlidir ki, sizin kimi oğullar yetirib. Analarımız fəxr etməlidirlər ki, sizin kimi igid övladlar böyüdüblər. Belə xalqla, belə əsgərlərlə, zabitlərlə, belə qardaşlarla biz Qarabağı mütləq qaytaracaqıq.

Qarabağın hər bir kəndində, hər bir şəhərində Azərbaycan bayrağı dal-

ğalanacaq.

Mən bir daha sizə dərin minnetdarlığımı bildirirəm. Mən bilirom ki, Heydər Əliyev Fonduun əməkdaşları daim sizinlə ünsiyyətdədirler. Bir daha sizi əmin etmək istəyirəm ki, hər bir problemin həllində biz əlimizdən gelən hər şeyi etməyə hazırlıq. Siz müraciət edirsiniz, bilirom ünsiyyətdəsiniz. Hər bir problemin həllini şəxşən özüm diqqətdə saxlayacağam. Mən mümkin olan köməyi ən yüksək səviyyədə göstərəcəyəm. Sağ olun.

Hərbçilər göstərdiyi diqqət və qayğıya görə Mehriban Əliyevaya minnətdarlıqlarını bildirdilər. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə Heydər Əliyev Fondu “2016-ci ilin Aprel döyüslə-

rində yarallanmış əsgər və zabitlərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edilməsi” layihəsini həyata keçirib. 2017-ci ilde Heydər Əliyev Fonduun və müvafiq dövlət qurumlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə yaradılan işçi qrupu 2016-ci il Aprel döyüsləri zamanı yarallanmış və protezleşməyə ehtiyac olan hər bir əsgər və zabitlərə görə tətbiq olunub. Belə ki, Aprel döyüslərində yarallanmış əsgər və zabitlərin fərdi xüsusiyyətləri, onların aktivlik dərəcələri, həyat tərzləri, məşğulliyətləri və hər bir istifadəçinin protezlərə olan fərdi tələbləri təhlil edilərək hərbçilərimiz üçün uyğun, müasir protez istehsalçıları olan qabaqcıl şirkətlərin yüksək texnologiyalı məhsulları seçilib.

Tətbiq edilən yeni protezlərin

texniki imkanları amputasiya olunmuş hissə ilə hərəkət uyğunluq yaratır. Bunun sayəsində protezlərə ayaq və yaxud el bir-birinə maksimum uyğunlaşmış olur. İstifadəçi protezi amputasiya olunmuş hissənin davamı kimi hiss edir və dəha rahat addım atır, aktiv hərəkət edir.

Qarabağ mühərribəsi əllillərinə dövlət qayğısı siyasetinə dəstək məqsədi daşıyan bu layihənin davamı olaraq 2018-ci və 2019-cu illərdə daha bir qrup Qarabağ mühərribəsi əllili Heydər Əliyev Fonduun dəstəyi ilə yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunub. Ümumiyyətdə layihə çərçivəsində protezlərlə təmin olunan 100-dən çox Qarabağ mühərribəsi əllili artıq aktiv həyata qayıdaraq əmək fəaliyyətini davam etdirir.

2 APREL QƏHRƏMANLIQ SALNAMƏSİ

Ali Baş Komanlanından aprel döyüşü əllillərinə növbəti qayğı

Azərbaycan tarixinin qürurverici səhifələrindən biri olan 2016-ci il aprel döyüşləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin uğurlu siyaseti nəticəsində, parlaq tarixi qələbələrlə tarixə qəhrəmanlıq salnaməsi kimi həkk olundu. 2016-ci il aprelin 2-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatlarına cavab olaraq, qüdrətli Azərbaycan Ordusu sürətli əks-hücum əməliyyatı ilə düşməni ağır məğlubiyyətə uğradaraq, Füzuli, Cəbrayıl və Ağdərə rayonlarının işğal altındakı ərazilərinin 2000 hektardan çox hissəsini azad etdi, Azərbaycan Ordusu dördgünlük aprel döyüşləri ilə 24 ildən sonra xalqımıza qələbə sevinci yaşatdı. Nəticədə, ermənilər öz “şanlı ordusunu” tanıdı, eyni zamanda, bu ölkədə işgalçılığın və separatizmin dövlət səviyyəsində dəstəkləndiyi təsdiq olundu. Eyni zamanda, aprel zəfəri illərlə yaradılan “məğlubedilməz erməni ordusu” mifini dağıldı və bir daha erməni xalqı işgalçılıq siyasetinin iflasa uğradığını dərk etdi.

Aprel döyüsləri “Böyük Qayı-dis” prosesinə start verdi

Aprel döyüşlerinin ən böyük tarixi əhəmiyyəti o oldu ki, bu qələbe sayesində "Böyük Qayıdış" prosesinə start verildi. Lələtəpə yüksəkliyinin azad edilməsi nəticəsində, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində mülki əhalinin yaşıyışı üçün təhlükə tamamilə aradan qaldırıldı. Dövlətimizin başçısının Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası və əhalinin yerləşdirilməsi ilə bağlı 2017-ci il 24 yanvar tarixli Sərəncamı ilə "Böyük Qayıdış" prosesinə start verildi. Artıq bu kəndin əhalisinin 24 illik fasılədən sonra doğma torpaqlarına qayıtması işğal altındaki digər ərazilərimizin də tezliklə azad olunmasına bütün xalqımızda derin inam yaradı. Onu da, vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci Xanım Mehriban Əliyevanın təmas xəttinə gedərək, Ermənistən ordusunun təxribatı nəticəsində

Elmar Məmmədyarov Moskvada MDB-nin XİN Şurasının iclasında iştirak edəcək

A prelin 5-də Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərində Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Xarici İşlər Nazırları Şurasının növbəti iclası keçiriləcək. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən verilən məlumatə görə, iclasda Azərbaycan Respublikasını xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edəcək.

MDB dövlət başçıları Şurasının iclası Aşqabadda keçiriləcək

A black and white photograph showing the Asian Games logo, a stylized sun-like emblem, positioned above a row of various national flags.

Oktyabrın 11-də Aşqabad-da MDB dövlət başçıları Şurasının iclası keçiriləcək. Buradə Türkmenistan Xarici İşlər Nazirliyi xəbər yayıb. Qeyd olunub ki, mayın 15-16-da isə Aşqabadda MDB-yə üzv ölkələrin yaradıcı və elmi ictimaliyət nümayəndələrinin forumu keçiriləcək.

yaşayış məntəqələrimizə dəyər ziyana yerində tanış olmaları, yeri li əhali, eləcə də, ön xətdə şəxs heyətlə görüşü xalqımızın və ordumuzun düşmən üzərində qəti qələbə və ümidi lərini daha da artırdı.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin aprel döyüşlərinin ehemiyəti baredə dediyi sözler bu qəlebənin ordumuz və xalqımız üçün önəmli açıq şəkildə ifadə edir: "Aprel döyüşləri herbi dərsliklərə salınmalıdır. Həm peşəkarlıq, həm də vətənpərvərlik ruhu baxımından, aprel döyüşləri, bir daha göstərdi ki, Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır. Bir daha onu göstərdi ki, bizim bu vəziyyətlə barışmayacaqıq. Onu göstərdi ki, xalq-intidar birliv

da vurğulamayaq ki, dövlət başçı
sının Sərəncamı ilə bu il də şəhid
ailələri və həmin döyüşlərdə yara
lanaraq ailil olmuş hərbçilərlə bağlı
mühüm sosial-müdafə tədbirlər
həyata keçirilib. Onlara qanunveric
cilikdə nəzərdə tutulan qaydada
müvafiq sosial təminat növləri, o
cümlədən, Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin aylıq təqaüdlərin
müavinət və ya əmək pensiyalarının
habələ uşaqlarına, eləcə də, əmək
pensiyası almaq hüququ olmayı
şəhid ailəsi üzvlərinə müavinətlə
təyin olunub. Şəhid ailələrinə bir
dəfəlik ödəmələr verilib, onlar
fürsətən Prezidentin aylıq təqaüdü
nün məbləği, mütəmadi olaraq an
turulub.

Basımı malumatı görə, cari ildə

bu gün Azərbaycanda yüksək seviyyədə təmin olunur, möhkəmlənir".

**Aprel döyüşlərində
əlil olanların təqaüdləri
100 faiz artırıldı**

Həmişə öz xalqının arxasında dayanan ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi yolunda fədakarlıq göstərən mühərri-bə əllilərinin, şəhid ailələrinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və veteranlara qayğısını daima digəttdə saxlavıb.

Məhz ərazi bütövlüyünün qorunub-saxlanması, erməni işğalçılarının 2016-cı il aprelin 2-dən 5-dək qoşunların temas xəttiində törətdikləri silahlı təxribatların qarşısının alınması və düşmənin dinc əhaliyə hücumlarının dəf edilməsi zamanı göstərdikləri qəhrəmanlıq və ığidiliyə görə, Prezident Azərbaycan hərbcilərinin xüsusi fərqlənən bir qrupunu 2016-cı il aprelin 19-da müvafiq sərəncamları ilə yüksəltmişdir. "Şəhərin əsas qəhrəmanları" — 2016-cı il aprelin 2-dən 5-dək qoşunların temas xəttiində törətdikləri silahlı təxribatların qarşısının alınması və düşmənin dinc əhaliyə hücumlarının dəf edilməsi zamanı göstərdikləri qəhrəmanlıq və ığidiliyə görə, Prezident Azərbaycan hərbcilərinin xüsusi fərqlənən bir qrupunu 2016-cı il aprelin 19-da müvafiq sərəncamları ilə yüksəltmişdir.

bu sahədə, növbəti mühüm addımları kimi, 2019-cu il fevralın 1-dən həmin təqəüd 300 manata çatdırılıb. Eləcə də, müharibə əlilləri kimi hərbi xidmeti vezifelərini yerinə yetirmeklə əlaqədar əlilliyi olanlar, rın, o cümlədən, aprel döyüşləri ilə əlaqədar əlilliyi olanlar üçün müaviniyyət və təqəüdlər də cari il aprelindən 1-dən 100 faizdək artırılıb. Eyni zamanda, aprel döyüşlərində yaranan yaralılmış əsgər və zabitlərin reabilitasiyasına xüsusi qayğı göstərilir. Azerbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva 2016-cı ilin aprel döyüşləri zamanı Azerbaycan Ordusunun yaralanmış bir qrup əsgər və zabiti ilə görüşündə "Mənim tapşırığımı sizin hər birinize ferd yanaşma tətbiq olunacaq və normal hərəkət dinamikasına yardım edən müasir protezlə təmin olunaçaqsınız" deyə bildirib. Bu tapşırıqla uyğun olaraq, qeyd olunan əsgər və zabitlərin reabilitasiyası sahəsində yüksək səviyyədə işləmə aparılıb.

Heydər Əliyev Fondu

ralanmış esgər və zabitlərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin edilməsi" layihəsi çərçivəsində həmin esgər və zabitlərimiz Almaniya, İslandiya, İngiltərənin dünya-də müasir protez istehsalçıları kimi tanınan şirkətlərinin yüksək texnologiyalı reabilitasiya məhsulları ilə təmin edildilər.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın tapşırıqına əsasən, cari ilin fevral ayında 30-dək hərbçidən ibarət daha bir qrup Qarabağ müharibəsi əlili də protezləşməyə cəlb edildi. Onların hər birinin fərdi xüsusiyyətləri, aktivlik dərəcələri, həyat tərzləri nəzərə alınmaqla yüksək texnologiyalı məhsullar seçilərək təmin olundular. Reabilitasiya vasitələri ile təmin olunan həmin Qarabağ müharibəsi əllilləri, artıq aktiv həyata geri dönerək əmək fəaliyyətlərini davam etdirir, bir qismi herbi xidmetlərinə davam edir, ayrı-ayrı əlliyyi olan hərbçilər isə paralimpiya idman növləri ilə məşğul olurlar. Beləliklə, bütün bu göstərilən qayıçı, məhz ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin fəaliyyətinin məntiqi nəticəsidir.

Bir sözlə, Azərbaycan dövlətinin öz vətəndaşlarına göstərdiyi diqqət və qayğı bütün cəmiyyətimiz, o cümlədən, müharibə əllilləri və şəhid ailələri tərəfindən məmənunluqla qarşılanır. Çünkü İlham Əliyev bütün çıxışlarında Azərbaycan dövlətinin əsas siyasi istiqamətlərindən birinin, məhz sosial siyaset olduğunu qeyd edir və bu reallıq özünü davamlı şəkildə isbatlayır.

Müdrük insanların dəfələrə söylediyi "Siyasətin ədalətli, siyasetçinin adil olması onu dəstəkləyənlərin sırasına baxanda məlum olur" ifadəsi bu gün Azərbaycanda öz təsdiqini tapır. Çünkü bizim dövlətin yeritdiyi siyaset də, dövlət başçımızın siyasi fəaliyyəti də dünyanın hər yerində, işğalçı Ermenistan istisna olmaqla, hamı tərəfindən dəstəklənir. Xarici siyasetimizin beynəlxalq aləmdə təqdir olunması, Siahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanının ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində nümayiş etdirdiyi qətiyyət, Milli Ordumuzun işğalçı dövlətin təxribatlarına tutarlı cavab verərək, düşmənin geri çəkilməsinə nail olması və bu kimi bir sıra başqa amillər həm ölkə əhalisi, həm də dünya ictimaiyyəti tərəfindən böyük hörmət və ehtiramla qarsılıdır. Çünkü Azərbaycanın igid oğul və qızları Vətənin şərəfini öz qeyrətləri ilə qoruyub, qanları ilə müdafiə etdilər. 2 aprel tarixli uğurlu qələbəbimiz də, məhz Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan Ordusunun, Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasetinin təməlində dayanan, və ölkə başçısı, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin davam edən, yaşıdalıan tərəqqinin məntiqi nəticəsidir!

RƏFIQƏ KAMALQIZI

“Azərbaycan heç vaxt işğalla barışmayacaq”

Müstəqil Azərbaycanın Aprel zəfərindən artıq 3 il ötür. Məhz təqvimin bu günü, bu qələbə müasir tariximizin şanlı səhifələrindən biridir. Güclü Ordumuz, qorxmaz Azərbaycan əsgəri düşmənin neçə ildir formalasdırıldı mifi dağıdaraq işğal altında olan torpaqlarımızın bir hissəsini azad etdi, strateji əhəmiyyətə malik yüksəklikləri əle keçirdi, bununla da nəyə qadir olduğunu bütün dünyaya nümayis etdirdi. Ordus

muz sübut etdi ki, eğer sülh danışçıları bir nəticə vermezse Azərbaycan işğal altında olan torpaqlarını hərb yolu ilə geri qaytara bilər. Aprelin 2-de Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin N sayılı hərbi hissəsində olan Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev çıxışı zamanı bayan edib ki, Aprel döyüşləri tariximizin şanlı səhifəsidir. "Aprel döyüşləri bizim böyük tarixi qələbəmizdir, müasir tariximizdə ən uğurlu hərbi əməliyyatlardan biridir... Aprel döyüşləri bütün dünyaya göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu bu gün ən yüksək keyfiyyətlərə malikdir ve isteniləndə istenilən vəzifəni icra edə bilər. Ermənistanın yaratdığı mif tamamilə darmadağın edildi" deyən Ali Baş Koman- dan Aprel döyüşlərinin əhəmiyyətini vurgula- maqla yanaşı, ordumuzun gücünü də ortaya qoyub". Bunu SİA-ya açıqlamasında YAP Si-

Vüqar Rəhimzadə ordu quruculuğunda eldə olunan uğurlara toxunaraq bildirib ki, orдumuz ugurla inkişaf edir, maddi-texniki bazarı yenilikləri, xəci xəyətin nəticələrini

liyyəti, əhval-ruhiyyəsi gün-bəğün artır: "Bu gün Azərbaycan Ordusu ən müasir texnika, silah və sursatla təmin edilir. Bu amil isə onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında ən güclü ordular sırasındadır. Bu amil isə Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həllində ölkəmizin üstünlüyünü təmin edən əsas faktorlardan biri kimi çıxış edir".

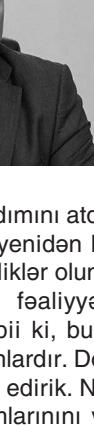
“İki sahil” qəzetinin baş redaktoru vurğulayıb ki, Aprel döyüşləri bir daha nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan heq vaxt işğalla barışmayacaq, ölkəmizin ərazisi bütövlüyü qeyd-şərtsiz bərpa ediləcək: “Söz-süz ki, bu gün Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişesinin həlli ilə bağlı ölkəmizin mövqeyində heç bir dəyişiklik yoxdur. Torpaqlarımız işğaldan azad edilməli, qəçqin və məcburi köckünlər öz doğma yurd-yuvalarına qayıtmalı, regionda sülh və sabitlik bərqərar edilməlidir. Azərbaycanın ATƏT-in Minsk qrupunun hemsədr dövlətləri, eləcə də beynəlxalq birlik qarşısında tələbi budur. Çünkü Dağılıq Qarabağ Azərbaycanın əzəli, tarixi torpağıdır”.

Vüqar Rəhimzadə bildirib ki, Aprel döyüşləri nəticəsində düşmənin nəzarətindən çıxan Cocuq Mərcanlı kəndi bu gün sürətlə inisaf edir: "Artıq burada yeni həyat başlayıb. Qısa zaman kəsiyində kənddə 150 ev, məktəb, uşaq bağçası, məscid tikilib, yeni iş yeri yaradılıb. Şübhəsiz ki, güclü Ordumuz işğalindakı bütün torpaqları azad edəcək və Cocuq Mərcanlı kimi, bütün kənd və qəsəbələr yenidən surəkləşəcək".

“Yeni qərar KİV qurumlarının fəaliyyət imkanlarına uyğunlaşdırıldı”

“2019-cu ilin birinci rübü üçün KiV layihələrinin maliyyələşməsində Kütəvi İnformasiya Vasitələrinə Dövlət Dəstəyi Fonduunun (KİVDF) şərtləri deyişib. Həmin şərtlər ətrafında isə geniş müzakirələr getmişdi və əsaslandırılmış şərtlər idi. Amma prosesin gedışatında məlum oldu ki, KiV qurumlarının eksəriyyəti həmin şərtləri ödnəndə deyil. Hətta bəzi KiV qurunun fealiyyətlərini dayandırdılar. KiVDF-nin ve dövlətin maliyyəsi fealiyyətlərini sürdürməkdə çələr”. Bunu SİA-ya açıqlamasında in Həmkarlar İttifaqının sədri, Mərasının sədr müavini Müşfiq Əla-

manda orada çalışan jurnalistlerin taleyi ile bağlı müeyyən problemlər yaranır. Onları iş yerlərini itiririlər və yeni iş yerləri tapmaq üçün müraciət etməli olurlar və s. Bu baxım-dan müeyyən çətinliklər yaranırdı. Azərbaycan dövləti və dövlət başçısı da bunu nəzə-rə alaraq növbəti hümanist addımını atdı. Bilirsiz ki, bu sahədə şeritlə-re yenidən baxılması qərara alındı və deyişikliklər olundu. Həmin qərar KİV qurumlarının fəaliyyət imkanlarına uyğunlaşdırıldı. Təbii ki, bu da kifayət qədər hümanist addımlarıdır. Dövlətə və dövlət başçısına təşəkkür edirik. Nəhayət KİVDF müeyyən KİV qurumlarını yenidən maliyyələrini elan etdi. Bu maliyyəyə nəzer yetirsiniz görərsiniz ki, ötən illərlə müqayisədə daha çox məbləğdir" deyə, M. Elçin Gürbüz fikrini tamamlayıb.

Təbii ki, KİV qurumlarının da fəaliyyətini dayandırması yaxşı əlamət deyil. Çünkü uzun müddət fəaliyyət göstərmiş, ixtisaslaşmış bir KİV qurumu sıradan çıxır, evni za-

AŞ PA yaz sessiyasında Azərbaycanın işgal olunmuş arazilərində qanunsuz fəaliyyət müzakirə olunacaq

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) yaz sessiyası çerçevesinde Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində qanunsuz fəaliyyət müzakirə olunacaq. Trend bu barədə Azərbaycanın Avropa Şurasındaki daimi nümayəndəliyinin məlumatına istinadən bildirir. Məlumatda qeyd olunur ki, AŞ PA yaz sessiyasına paralel olaraq aprelin 9-da keçiriləcək tədbirdə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində qanunsuz fəaliyyət və bunun Avropa Şurası qarşısında qəbul edilmiş öhdəliklər üçün nəticələri müzakirə olunacaq. Müzakirələrdə Milli Meclisin beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov iştirak edəcək. Qeyd edək ki, AŞ PA-nın yaz sessiyası aprelin 8-12-də Strasburgda keçiriləcək.

Seymur Orucov: Azərbaycanda həyata keçirilən gənclər siyasəti uğurlu nəticələr verməkdədir

Azərbaycanda həyata keçirilən gənclər siyaseti uğurlu nəticələr verməkdədir". Bu fikri YAP Gənclər Birliyinin sədri Seymour Orucov deyib. S.Orucov bildirib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məqsədyönlü siyasetinin nəticəsidir ki, bu gün ölkəmizdə yüksək intellektual səviyyəyə, vətənpərvərlik hissə, milli düşüncəyə malik gənclər formalasılıb. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan gəncləri gündən-güne ölkənin ictimai-siyasi həyatında daha böyük rol oynayırlar: "Məhz dövlətin gənclərə dəstək və diqqət göstərməsi Azərbaycan gəncliyində özünə, öz gənclərinə, istedadadına inam hissini artırıb. Gənclərimiz iştirak etdikləri beynəlxalq olimpiadalarda və idman yarışlarında yeni-yeni qələbələrlə ölkəmizin şərəfini ucaldıblar. Buna oxşarlıqla, YAP sıralarında birləşən gənclər ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edirlər".

Azerbaycanın inkişafını istemeyen qüvvələrin ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyası apardığını deyən S.Orucov gəncləri bu qüvvələrə qarşı mübarizədə feal olmağa, sosial şəbəkələrdə aktiv iştirak etməyə çağırıb.

Səməd Seyidov: Aprel döyüsləri ilə sübut etdik ki, işgalçilar torpaqlarımızdan çıxarılaçaq

Aprel döyüşleri Azərbaycan Ordusunun qəhrəmanlıq nümunəsidir." Trend-in
melumatına görə, bunu Milli Məclisdə keçirilən İnsan Hüquqları üzrə Birgə İş-
çi Qrupun iclasında Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Asambleyasında-
ki (AS PA) nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov deyib.

O qeyd edib ki, Azərbaycan aprel döyüşləri ile dünyaya mesaj verdi: "Biz bir daha həm dünyaya, həm də torpaqlarımızı işğal edən qüvvələrə ciddi şəkildə mesaj verdik. Bəyan etmişdik ki, torpaqlarımız işğaldan azad olunacaq. Aprel döyüşləri ilə sübut etdik ki, işğalçılar torpaqlarımızdan çıxarılaçaq. Bu hadisə ilə fəxr edirik. Bununla yanaşı, kədər hissi dəvar. Çünkü əməliyyat zamanı Azərbaycanın qəhrəman oğulları şəhid oldu. Onlar ölkəmizinə rəazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçidilər, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmrini sona qədər ləyaqətlə icra etdilər".

“Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməyə qadirdir”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komanda-nı İlham Əliyevin aprelin 2-də Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvə-lərinin N sayılı hərbi hissəsindəki çıxışında diqqəti cəlb edən xeyli mühüm məsələlər var". Bunu SİA-ya açıqlamasında "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoğlu deyib. Deputatın sözlərinə görə, bunlardan birincisi ondan barətdir ki, Vyana görüşündən dərhal sonra Prezident Azərbaycan Ordusunun xüsusi təyinatlıları ilə görüşdü və və danışqlar masasında öz xalqına və onun güclü ordusuna arxalandığını nümayiş etdirmiş oldu: "Ancaq Vyana görüşündən sonra Ermənistanın baş nazirinin haraya telefon açdığını diqqət etsək görəcəyik ki, bu şəxs xalqına və ordusuna deyil, elə zəng etdiyi mərkəzlərə arxalanır. Yəni Ermənistan müstəqil dövlət deyil, forostdur, kiminsə hərbi bazası statusunda olan bir subyektdir elə danışqlara da sahibin-dən aldığı təlimatlar əsasında gedir.

İkinci mühüm mesele ondan ibarətdir ki, Ali Baş Komandanımız bir daha bildirdi ki, mührəbə hələ bitməyib, mührəbinin birinci mərhəlesi başa çatıb. Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Bu fikir əslində işgalçı Ermənistana verilən ciddi ismarıcı kimi qiymətləndirilir biler. Yeni danişqılar prosesini imitasiya ya-xud manipuliyasiya etmək cəhdlerinize Azərbaycan sona qədər dözmək fikrində deyil və Azərbaycan öz torpaqlarını mührəbə yolu ilə azad etmək hüququnu özündə saxlayır.

Azərbaycan öz torpaqlarını müharibə yolu ilə azad etmək hüququnu özündə saxlayır. Üçüncü mühüm ismaric isə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq qarabağ münaqişəsi tarihində digər bütün faktorlarla bərabər Aprel döyüşlərindən sonra hərbi-psixoloji əhval-rühiyyənin də Azərbaycanın lehine dəyişməsi ilə əlaqədar idi. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, əlverişsiz mövqelərdən bizim hərbçilərimiz çox ənəməli strateji yüksəklikləri işğalçılardan azad etmişlər. Eyni zamanda, bu döyüşlərin mənəvi-psixoloji baxımdan da böyük əhəmiyyəti vardır. Çünkü uzun illər ərzində Ermənistan təbliğatı belə bir mif yaradırdı ki, onlar hərbi cəhətdən bizdən üstündür. Aprel döyüşləri bütün dünyaya göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu bu gün ən yüksək keyfiyyətlərə malikdir ve istənilən anda istənilən vəzifəni icra edə bilər. Bu mühüm əhəmiyyətli fikir həm də o demekdir ki, baxmayaraq ki, bu gün xeyli sayda strateji yüksəkliklər və rayonlar işğal altındadır ancaq buna baxma yaraq Azərbaycan Ordusu bir həmələ ilə mövcud reallığı dəyişə bilər. Buna Ali Baş Komandanın siyasi iradesi və güclü ordumuzun hərbi gücü çatar. Və nəhayət Prezident İlham Əliyev bir daha bəyan etdi ki, münaqişə yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Bütün bunlar isə belə bir ümumiləşdirmə aparmağa məntiqi əsas yaradır ki, Azərbaycan bütün üstünlüklərə sahib olan ölkə kimi öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməyə hazırlıdır, qadirdir və geostrateji şərtlər uyğun olan kimi bu istiqamətdə qəti adımlar atacaq”.

Martin 29-da Avstriyanın paytaxtı Vyanada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında baş tutan danışıqlara ekspertlər və kütləvi informasiya vasitələri böyük maraq göstərib. Uzun müddət idi ki, tərəflər Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli ilə bağlı müzakirə apara bilmirdilər. Bunun səbəbi Ermənistanda baş verən siyasi proseslər nəticəsində yaranmış iqtidár dəyişikliyi ilə bağlı idi. İndi isə proses yenidən canlanıb. Danışıqlarda ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələri də iştirak ediblər. Müzakirələrdən sonra münaqişə tərəfləri və həmsədrələr müsbət məzmunda fikir bildiriblər. Həmsədrələr yaydıqları bəyanatda pozitiv məqamı açıq ifadə ediblər. Ermənistanın baş naziri də bütövlükdə danışıqların faydalı olduğunu bəyan edib. Bunlarla yanaşı, dəqiq və dolğun qiyməti Azərbaycan Prezidenti verib. Həmin məqamın işığında Vyana görüşünün geosiyasi analizi üzərində dayanmaq istərdik.

Baş tutan görüş: format dəyişmir!

Ermenilər çox sevinirlər ki, nəhayət, N.Paşinyan Azərbaycan Prezidenti ilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı rəsmi müzakirə aparmaq üçün görüşə bildi. Vyanaqaya qədər İlham Əliyevlə N.Paşinyan Düşənbədə və Davosda danışmışdır. Ancaq ilk dəfə idi ki, Vyanada münaqişənin həlli ilə bağlı üç saatdan çox davam edən danışq oldu. Bu, Martin 29-da baş verdi.

Ermenilər nəye sevinirlər? Həsab edirlər ki, N.Paşinyan İlham Əliyevlə müzakirə apara bilir, deməli, Azərbaycan tərefi Ermənistandan yeni iqtidarin legitimliyini qəbul edir. Eyni zamanda, N.Paşinyanla da nəyisə müzakirə etməyin lazımlığını qəbul edir. Əslində, bunlar beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində olan hadisələrdir və Azərbaycan üçün heç bir problem yaratır. Bu səbəbdən Ermənistandan daha vacib olanı Azərbaycanın hərbi yolla torpaqları azad etmək planını hələ işe salmamasıdır. Ermənistandı mediasında yer alan informasiyalar ermenilərin mehz bu məqamdan çox çekindiyiğini göstərir.

Reallıq isə bir qədər başqa müstəvidədir. Məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycan heç zaman münaqişənin sülh yolu ilə həllinə etiraz etməyib, əksinə, həmişə bu xəttə sadıq qalıb. Lakin Ermənistandı zaman təcavüzkar kimi davranmağa çalışıb, Azərbaycan Ordusunu onun cavabını yaxşı verib. Son olaraq bu, 2016-cı ilin aprelində və daha sonra Naxçıvanda özünü göstərdi. Ermənistandı hakimiyəti anladı ki, güc dili ilə Azərbaycanla danışmaq onu fəlakətə aparrı. Bu səbəbdən N.Paşinyanın İlham Əliyevlə müzakirə apara bilməsinə çox çalışırdılar.

Vyanada aparılan danışıqlar yuxarıda vurğulanınlarla yanaşı, onu da göstərdi ki, Ermənistandı danışıqlar prosesinə heç bir pozitiv impuls vere bilmir. Vyanada Ermənistandı Dağlıq Qarabağdakı separatçı-terrorçuları danışıqlar prosesinə qoşmaq cəhdinin fiasko ilə nəticələndiyi bir daha aydın oldu. N.Paşinyanın məcburən Azərbaycan Prezidenti ilə danışıqlarla bağlı fikir mübadiləsi apardı. Və orada qondarma "DQR"den nümayəndə yox idi. Bu məqam N.Paşinyanın "ortaq təhlükəsizlik şurası" planının da sabun köpüyü olduğunu nümayiş etdirdi. Cənubi "Ermənistandı və Artsaxın (Qarabağ - redaktorun qeydi) təhlükəsizlik şuralarının birge toplantısı"ndan sonra N.Paşinyan öz adından danışıqlar aparmaq hüququnu vermədi". Vyanada isə

si erməni siyasi düşüncəsinin anormallığından xəber verir. Bu baxımdan N.Paşinyanın müsbət hal kimi qiymətləndirdiyi danışıqların necə sonuclanacağı aydın deyil.

Həqiqət anı: Prezident danışıqları obyektiv və dəqiq qiymətləndirib

Ösas odur ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin danışıqlarla bağlı ifadə etdiyi dəqiq, obyektiv və ləkənlik fikirlərin fonunda ermənilərin söylədikləri çox sənük və qeyri-obyektiv görünür. Dövlət baş-

rədə danışmaq hələ tezdir. Konkret vəziyyət bundan ibarətdir. Azərbaycan Prezidenti fikirlərini inkişaf etdirərək bəyan edib: "Lakin mən hesab edirəm, əsas odur ki, danışıqların formatı dəyişilməz qalıb. Danışıqlar uzun illər olduğu kimi, Ermənistandı ilə Azərbaycan arasında aparılır. İkincisi, danışıqlar prosesinə yeni təkan verilib. Bu da vacibdir. Biz Minsk qrupunun həmsədrələrinin 9 mart tarixli bəyanatını, - siz yeqin ki, onunla tanışınız, - çox müsbət qiymətləndirdik. Orada deyilir ki, danışıqlar formatının dəyişdirilməsi yalnız iki tərefin razılığı ilə ola bilər. Azərbaycan təre-

Vyana danışıqları: ərazi bütövlüğünün bərpası ilkin şərt kimi

N.Paşinyan, əslində, bütün erməni separatçılarının adından danışıb. Özü də o, humanitar əlaqələrdən, xalqlar arasında münasibətlərin yaranmasından bəhs edib. Ermənistandı baş naziri sevincək bəyan edib ki, görüş müsbət olub. Danışıqlarda irəliləyiş olmasa da, "müzakirələr başlayıb". Yeni Ermənistandı həkimiyəti müzakirə faktının özünə olmasına sevinir. Tebii ki, Azərbaycan Ordusunun gücünü görənlər bir daha onunla qarşılaşmamağa üstünlük verməlidir. Lakin məsələnin başqa tərəfləri də vardır. Əlbəttə, münaqişənin danışıqlarla yolu ilə həlli Azərbaycana da sərf edir. Əsas odur ki, torpaqlar işğaldan azad edilsin. İşğalçı rədd olub getsin. Ermenilərə olan türk-müsəlman fobiyası tarixin arxivinə atılsın. Ancaq Ermənistandı müdafiə naziri D.Tonoyanın Vaşingtonda dediyi bir neçə cümlə bu ölkənin hələ də qeyri-konstruktiv mövqədə olduğunu təsdiq edir. Orada erməni nazir "yeni ərazilər uğrunda yeni müharibə" tezisini "keşf etdiyi" utanmadan söyləyib. ABŞ özüñü demokratianın beiyi sayır, erməni isə məhz orada bəyan edir ki, Azərbaycanın yeni ərazilərini işğal etməyə hazırlaşır. Maraqlıdır ki, D.Tonoyanın beynəlxalq hüquq tam zidd olan bu sərsəmleməsinə Vaşington reaksiya verməyib. Əger belə bir fikri İranın və ya başqa bir müsəlman ölkəsinin müdafiə naziri söyləsydi, Qərb neçə reaksiya verərdi? Sualın cavabı İraq, Əfqanistan, Suriya və digər müsəlman ölkələrindən baş verənlərdir. Əslində, Azərbaycan üçün bu kimi söyləntilər boş bir şeydir. Ermənistandı ordusun Azərbaycana qarşı bir addım atlığı andan darmadağın olacaq. Bunu ermənilər yaxşı bilir, buna görə də "yeni ərazi" iddiasının onlar üçün yeni faciələr getirəcəyinə şübhə etmirlər. Ancaq Vyana Ermənistandı baş nazirinin humanitar əlaqələrdən danışığı bir vaxtda müdafiə nazirinin ABŞ-da müharibədən dəm vurma-

çısı İlham Əliyev Rusiyanın TASS agentliyinə verdiyi müsahibədə vurğulayıb: "Bildiyyiniz kimi, xarici işlər nazirleri bir neçə raund danışıqlar aparıblar. Görüş ona görə mühümür ki, məsələnin mahiyyəti ilə bağlı danışıqlar prosesine yəni start verilib. Biz etimadi, ola bilin ki, insanlar arasında temaslar çərçivəsində möhkəmləndirməklə bağlı məsələləri müzakirə etdi. Bundan əvvəl ictimaiyyət nümayəndələri arasında temaslar olub. Yəni, hələ bu barədə danışmaq tezdir, lakin humanitar məsələlərə gəldikdə, bu, nəzərdə tutulur. Çünki danışıqlar prosesi təbii ki, həm de humanitar aksiyalarla dəstəklənməlidir".

Deməli, hələlik danışıqlar prosesində etimad məsələsi önem kəsb edir. Bu səbəbdən məsələnin mahiyyəti ilə bağlı danışıqlara başlanması müsbət haldır. Bu çərçivədə humanitar məsələlərin də müzakirəsi mümkündür, ancaq o ba-

fi təbii ki, buna razılıq vermedi. Ona görə də biz prinsipce substantiv danışıqların davam etdirilməli olduğu vəziyyətə qayıtdıq".

Aydındır ki, danışıqların səmərəli olması üçün onun hansı formatda aparılması çox vacibdir. Nə Azərbaycan tərəfi, nə də həmsədrələr N.Paşinyanın danışıqların formatını dəyişməklə bağlı irəli sürdüyü iddianı dəstəkləməyiblər. Bu o deməkdir ki, N.Paşinyan özü də istəmədən önceki formatda danışıqlar masasına oturmali olub. Bunu etməsəydi, Ermənistandı ciddi zərbələr alacaqdı. Deməli, erməni KİV-lərinin hay-küyünə baxmayaq, rəsmi İrəvan yeni heç nə təkif edə bilməyib və edə bileyəyi ehtimalı da çox aşağıdır. Danışıqların bu formatda davam etdirilməsi BMT Nizamnaməsini, Helsinki Yekun Aktını və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması istiqamətində qəbul edilmiş çoxsaylı beynəlxalq sənədləri nəzəre almış tələb edir. Bu isə avtomatik olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün bərpasını şərt kimi qoyur. Dövlət başçısı İlham Əliyev həmin bağlılıqlı ifadə edib: "Xarici işlər nazirlerinə tapşırıqlar verilib. Onlar çox güman ki, nəticəyə yönələn danışıqlar prosesini davam etdirmək üçün yaxın vaxtlarda görüşəcəklər. Bizim üçün birinci yerde beynəlxalq səviyyədə tanılmış Azərbaycan ərazilərinin beynəlxalq hüquq, Helsinki Yekun Aktı və BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistandı silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərdən dərhal və qeyd-sərtsiz çıxarılmasını tələb edən dörd qətnaməsi çərçivəsində işaldan azad edilmesi məsəlesi durur".

Olduqca konkret, dəqiq və aydın ifadə edilib - Ermənistandı silahlı qüvvələri işğal olunmuş ərazilərdən dərhal və qeyd-sərtsiz çıxarılmalı, BMT-nin dörd qətnaməsi yeri təyitləməlidir! Əlbəttə, bu şərtlərin ödənildiyi halda humanitar əlaqələr heç kəs etiraz etməz. Yəni humanitar əlaqələr məqsəd deyil, Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün temin olunması üçün lazımlı olan psixoloji məqamdır. Bu həqiqəti erməni ictimaiyyətinin də anلامası zamanı gelib. Vyana danışıqlarının müsbət tərefi məhz bu kimi məqamların artıq müzakirəyə çıxarılması ilə bağlıdır.

“Siyasi partiyaların camiyyatda rolu”

“Səs” qəzetiin redaksiyasında bu mövzuda ölkənin aparıcı partiyalarının iştirakı ilə dəyirmi masa keçirilib

Artıq illərdir ki, “Səs” qəzeti tərəfindən ənənəvi olaraq, ölkəmizin həyatında mühüm əhəmiyyət kəsb edən, günün aktual və prioritet mövzuları ətrafında silsilə xarakterli dəyirmi masalar təşkil olunur. Bu dəyirmi masalarda xalqımızın tarixi, millimənəvi dəyərləri ilə yanaşı, ölkəmizdə dövlət başçısının rəhbəriliyi ilə həyata keçirilən islahatlar və layihələr ətrafında dövlət nümayəndələrinin, millət vəkillərinin, ictimai təşkilat rəhbərlərinin iştirakı ilə müzakirələr aparılır.

Növbəti dəyirmi masa “Siyasi partiyaların cəmiyyətdə rolü” mövzusunda keçirildi. Dəyirmi masada Yeni Azərbaycan Partiyası Beynəlxalq Əlaqələr Komissiyasının katibi, millət vəkili Elman Nəsirov, Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyasının sədri, millət vəkili Araz Əlizadə, Vəhdət Partiyasının sədri, millət vəkili Tahir Kerimli, Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədr müavini Taliyət Əliyev, AMİP-in siyasi şurasının üzvü Əli Orucov, Müasir Müsavat Partiyasının sədr müavini İbrahim Həsənov, Azərbaycan Təkmül Partiyasının sədr Teyyub Qənioğlu, Azadlıq Hərakatçıları İB-nin sədrı Təhmasib Novruzov, AXCP sədri Əli Kərimlinin emisi oğlu “Azərbaycan Fermeri” qəzetinin baş redaktoru Nuheli Kərimov, gənc fəal Fuad Murodov iştirak edirdilər.

Dəyirmi masanı giriş sözü ilə “Səs” qəzetiin baş redaktoru Bəhruz Quliyev açaraq, bu gün Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilen müasir dövrün tələblərinə uyğun siyasi islahatların, icra edilən iqtisadi program və sərencamların ölkəmizin nüfuzunun sərhədlərini genişləndirmək bərabər, insan amilinin də inkişafına güclü təkan verdiyini diqqətə çatdırıdı: “Bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkədə sosial məsələlərin həllini, əhalinin rifahının yüksəlişini prioritət

məsələ hesab edir və ölkəmizdə bu istiqamətdə ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Bütün bunlar Azərbaycanda dövlət və xalq birliliyinin bariz nümunəsidir”.

BƏHRUZ QULİYEV:

- Elman müəllim, qətiyyətlə deyə bilərik ki, müasir dövrümüzdə Ulu Önder Heydər Əliyevin siyasi kursu Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Ölkəmizdə çoxsaylı fərمان və sərəncamlar imzalanıb və parlamentdə müvafiq qanunlar qəbul olunub. Ölkəmizdəki ictimai-siyasi vəziyyəti necə xarakterizə edərdiniz?

MÜXALİFƏT ADI ALTINDA HANSISA BEYNƏLXALQ SİYASI DAİRƏLƏRİN MƏNAFEYİNƏ XİDMƏT EDƏRƏK, ÖLKƏMİZDƏKİ SABİTLİYİ POZMAQ, ARTIQ BU, XƏYANƏTDİR

ELMAN NƏSIROV:

- İlk olaraq, “Səs” qəzetiin ənənəsinə sadıq qalaraq, bu gününüz üçün əhəmiyyət kəsb edən, aktual olan “Siyasi partiyaların cəmiyyətdə rolü” mövzusunda dəyimi masa təşkil etdiyiniz üçün minnətdarlığımı

liyi göz bəbəyi kimi qorurnalıdır.

Xaricdə mövcud olan anti-Azərbaycan qüvvələri öz niyyətlərini Azərbaycanda həyata keçirə bilirlər. Səbəb isə, ölkəmizdə mövcud olan xalq və iqtidar birliliyidir. Azərbaycan Prezidentinin principallığı, yürütdüyü mükemmel daxili və xarici siyaset, bütün məqamlarda, Azərbaycanı ancaq işqli gələcəyə aparıb və bundan sonra da aparacaq.

Cənab İlham Əliyev kimi bir Liderin rəhbər olduğu ölkədə heç bir məkrli niyyəti, qara ideologiyani, absurd ssenariləri həyata keçirmek mümkün deyil. Anti-Azərbaycan qüvvələr ölkənin daxilində müəyyən siyasi qruplaşmalarla dialoqa girib, siyasi sabitliyi və əmin-amanlılığı pozmağa çalışırlar. Təbii ki, bunun müxalifətliklə heç bir əlaqəsi yoxdur. Təki ölkəmizdə güclü və sağlam müxalifət olsun. Sadəcə olaraq, müxalifət adı altında hansısa beynəlxalq siyasi dairələrin mənafeyinə xidmət edərək, ölkəmizdəki sabitliyi pozmaq, artıq bu, xəyanətdir. “Mən müxalifətəm” iddiasında olan qüvvələr cəmiyyətdə müəyyən qəder dəstək ola bilərdi ki, onlar iqtidarın qazandığı uğurlara sevinə bilərdi. Sual edirəm ki, bir dəfə görmüsünüz ki, özünü radikal müxalifət liderləri sayan şəxs desin ki, aprel döyüşləri bizim zəfərimiz idi. Bunu deməyə özündə güc tapsın. Amma radikal müxalifətin lideri özünün facebook səhifəsində belə yazar: “Görək Co-cuq Mərcanlıya neçə nəfər qayıdadıq və qayıdaqsa, neçə gün qalacaq?”. Heç bunu erməni belə söyləməz.

Biz ölkəmizdəki sabitliyi, iqtidar olaraq da, müxalifət olaraq da, göz bəbəyimiz kimi qorunmayıq. Çünkü bu, milli məsələdir.

BƏHRUZ QULİYEV:

- Həqiqətən də, siyasi mövqeyimizdən asılı olmayaraq, biz ölkəmizdəki təhlükəsizliyi qorunmalı, bir nöqtəyə vurmalyiq. Bildiyiniz ki, 2015-ci ilde Türkiyədə baş verən hadisələr zamanı, biz gördük ki, türklər siyasi vəziyyətin gərginləşdiyi bir vaxtda hər şeyi bir kənara qoyaraq, birləşdirilər. Milli məsələlərde biz birləşməyi bacarmalıyıq. Bu gün ölkəmizdə iqtisadi sferada islahatlar prosesi dərinləşdirikcə, dövlət vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı üzərinə yeni-yeni öhdəliklər götürür, sosial-nümlü siyasetin miqyasını daha da genişləndirir. Bu gün program xarakterli iqtisadi və sosial layihələr həyata keçirilir. Belə bir zamanda, Azərbaycanı mənəvi terrora məruz qoyanlar və onların missionerləri bu gün özələrin müxalifət hesab edə bilərmi? Dəyimi masada iştirak edən konstruktiv müxalifətin nümayəndələrinə sual edirəm. Bu gün, həqiqətən də, anti-Azərbaycan qüvvələrə dəstək verənlərə ehtiyac varmı?

CƏMİL HƏSƏNLİ BİR PROGRAMI ORTAYA QOYA BILMƏDİ

ARAZ ƏLİZADƏ:

- Əvvəla, onu deyim ki, mitinqlərin keçirilmesinin günahı məndədir. Azərbaycanda ilk mitinqi 1988-ci ilde mən keçirmişəm. Nəyə görə günah məndədir? Men mitinqlə insanlara mübarizə yolunu göstərmışəm və sonralar geri çəkilmişəm. Amma təessüf ki, müxalifətə olan qüvvələr də, mitinqdən başqa, bir mübarizə yolunu tanımlırlar. Nə

“Siyasi partiyaların cəmiyyətə rolü”

“Ses” qəzetiñin redaksiyasında bu mövzuda ölkənin aparıcı partiyalarının iştirakı ilə dəyirmi masa keçirilib

Artıq illərdir ki, “Ses” qəzeti tərəfindən ənənəvi olaraq, ölkəmizin həyatında mühüm əhəmiyyət kəsb edən, günün aktual və prioritet mövzuları ətrafında silsilə xarakterli dəyirmi masalar təşkil olunur. Bu dəyirmi masalarda xalqımızın tarixi, millimənəvi dəyərləri ilə yanaşı, ölkəmizdə dövlət başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən islahatlar və layihələr ətrafında dövlət nümayəndələrinin, millət vəkillərinin, ictimai təşkilat rəhbərlərinin iştirakı ilə müzakirələr aparılır.

Növbəti dəyirmi masa “Siyasi partiyaların cəmiyyətdə rolü” mövzusunda keçirildi. Dəyirmi masada Yeni Azərbaycan Partiyası Beynəlxalq Əlaqələr Komissiyasının katibi, millət vəkili Elman Nəsirov, Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyasının sədri, millət vəkili Araz Əlizadə, Vəhdət Partiyasının sədri, millət vəkili Tahir Kərimli, Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədr müavini Taliyət Əliyev, AMİP-in siyasi şurasının üzvü Əli Orucov, Müasir Məsavat Partiyasının sədr müavini İbrahim Həsenov, Azərbaycan Təkmül Partiyasının sədri Teyyub Qənioğlu, Azadlıq Hərakatçıları İB-nin sədri Təhmasib Novruzov, AXCP sədri Əli Kərimlinin əmisi oğlu “Azərbaycan Fermeri” qəzetinin baş redaktoru Nuheli Kərimov, gənc fəal Fuad Muradov iştirak edirdilər.

Dəyirmi masanı giriş sözü ilə “Ses” qəzetiñin baş redaktoru Bəhruz Quliyev açıraq, bu gün Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən müasir dövrün tələblərinə uyğun siyasi islahatların, icra edilən iqtisadi program və sərəncamların ölkəmizin nüfuzunun sərhədlərini genişləndirməklə bərabər, insan amiliyin de inkişafına güclü təkan verdiyini diqqətə çatdırıldı: “Bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkədə sosial məsələlərin həllini, əhalinin rifahının yüksəlşini prioritət

məsələ hesab edir ve ölkəmizdə bu istiqamətdə ardıcıl tedbirler həyata keçirilir. Bütün bunlar Azərbaycanda dövlət və xalq birliyinin bariz nümunəsidir”.

BƏHRUZ QULİYEV:

- Elman müəllim, qətiyyətlə deyə bilərik ki, müasir dövrümüzde Ulu Önder Heyder Əliyevin siyasi kursu Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Ölkəmizdə çoxsaylı fərمان və sərəncamlar imzalanıb və parlamentdə müvafiq qanunlar qəbul olunub. Ölkəmizdəki ictimai-siyasi vəziyyəti necə xarakterizə edərdiniz?

MÜXALİFƏT ADI ALTINDA HANSISA BEYNƏLXALQ SİYASI DAİRƏLƏRİN MƏNAFEYİNƏ XİDMƏT EDƏRƏK, ÖLKƏMİZDƏKİ SABİTLİYİ POZMAQ, ARTIQ BU, XƏYANƏTDİR

ELMAN NƏSİROV:

- İlk olaraq, “Ses” qəzetiñin ənənəsinə sadıq qalaraq, bu gününümüz üçün əhəmiyyət kəsb edən, aktual olan “Siyasi partiyaların cəmiyyətdə rolü” mövzusunda dəyimi masa təşkil etdiyiniz üçün minnətdarlığımı

bildirirəm. Dəfələrə dəyirmi masaların iştirakçılarının olmasına və çox açıq və obyektiv şəkilde müzakirələrin aparıldığından şahidinən əvvəlmişəm. Yeni Azərbaycan Partiyası Beynəlxalq Əlaqələr Komissiyasının katibi olaraq onu bildirim ki, Azərbaycanda dövlət başçısının rehbərliyi ilə sabitlik, təhlükəsizlik və əmin-amanlıq təmin edilib. Sabitlik olmayan yerde hər hansı tərəqqi və islahat həyata keçirmek qeyri-mümkündür. Dünya qloballaşır, dəyişir, yeni çağırışlar və təhdidlər meydana gelir. Həyatin özü islahatları qəçiləməz və davamlı edir. Ona görə də, Cənab İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycanda siyasi-iqtisadi islahatlar davam etdirilir. Məhz bu islahatlar nəticəsində, ölkəmizdə inkişafı təmin edilir. Sosial siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun sosial rifah halının daha da yaxşılaşdırılması, ölkəmizdə vətəndaşlarımızın təhlükəsizliyinin təmin olunması dayanır. Xalq Cənab Prezidentin atdığı addımları, birmənəli olaraq, dəstəkləyir. Sual yarana bilər ki, xalqımız nəyə görə dövlət başçısının həyata keçirdiyi daxili və xarici siyasetini belə dəstəkləyir? Bunun bir cavabı var: Cənab Prezident üçün əsas məsələ milli maraq və milli mənafə məsələsidir. Xalqımızın milli maraq və milli mənafeyini müdafiə əsas istiqamətdir. Heç bir böyük beynəlxalq təşkilatın, siyasi dairənin, yaxud dövlətin diktəsi altında deyil, mən Azərbaycan xalqının milli mənafeyindən irəli gələn siyaset həyata keçirilir və həmin siyasetin nəticəsində, təhlükəsiz Azərbaycan mövcuddur. Azərbaycanın dinamik inkişafı və beynəlxalq nüfuzunun, mütəmadi olaraq, artması bəzi dairələri tərəfindən qısqanlıq və narahatlıqla qarşılanır. Həmin anti-Azərbaycan dairələri ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyası aparır və qərəzlə yanaşma nümayiş etdirirlər. Odur ki, hər bir vətəndaş Azərbaycandakı bu təhlükəsiz mühiti, sabit-

liyi göz bəbəyi kimi qorunmalıdır. Xaricdə mövcud olan anti-Azərbaycan qüvvələri öz niyyətlərini Azərbaycanda həyata keçirə bilmirlər. Səbəb isə, ölkəmizdə mövcud olan xalq və iqtidar birliyidir. Azərbaycan Prezidentinin prinsipiallığı, yürütdüyü mükəmməl daxili və xarici siyaset, bütün məqamlarda, Azərbaycanı ancaq işqli gələcəyə aparıb və bundan sonra da aparacaq.

Cənab İlham Əliyev kimi bir Liderin rəhbər olduğu ölkədə heç bir məkrli niyyəti, qara ideologiyani, absurd ssenarileri həyata keçirmək mümkün deyil. Anti-Azərbaycan qüvvələr ölkənin daxilində müəyyən siyasi qruplaşmalarla dialoqa girib, siyasi sabitliyi və əmin-amanlıq pozmağa çalışırlar. Təbii ki, bunun müxalifətliklə heç bir əlaqəsi yoxdur. Təki ölkəmizdə güclü və sağlam müxalifət olsun. Sadəcə olaraq, müxalifət adı altında hansıa beynəlxalq siyasi dairələrin mənafeyinə xidmet edərək, ölkəmizdəki sabitliyi pozmaq, artıq bu, xəyanətdir. “Mən müxalifətəm” iddiasında olan qüvvələr cəmiyyətdə müəyyən qədər destək ola bilərdi ki, onlar iqtidarın qazandığı uğurlara sevinə bilərdi. Sual edirəm ki, bir defə görmüsünüz ki, özünü radikal müxalifət liderləri sayan şəxs desin ki, aprel döyüşləri bizim zəfərimiz idi. Bunu deməyə özündə güc tapsın. Amma radikal müxalifətin lideri özünün facebook səhifəsində belə yazır: “Görək Co-cuq Mərcanlıya neçə nəfər qayıdaq və qayıdaqsa, neçə gün qalacaq?”. Heç bunu erməni belə söyləmez.

Biz ölkəmizdəki sabitliyi, iqtidar olaraq da, müxalifət olaraq da, göz bəbəyimiz kimi qorunmayıq. Çünkü bu, milli məsələdir.

BƏHRUZ QULİYEV:

- Həqiqətən də, siyasi mövqeyimizdən asılı olmayaq, biz ölkəmizdəki təhlükəsizliyi qorunma, bir nöqtəyə vurmalıyıq. Bildiyiniz ki, 2015-ci ilde Türkiyədə baş verən hədisələr zamanı, biz gördük ki, türklər siyasi vəziyyətin gərginleşdiyi bir vaxtda hər şeyi bir kənara qoyaraq, birləşdilər. Milli məsələlərdə biz birləşmeyi bacarmalıyıq. Bu gün ölkəmizdə iqtisadi sferada islahatlar prosesi dərinləşdikcə, dövlət vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı üzərinə yeni-yeni öhdəliklə götürür, sosial-öñümlü siyasetin miqyasını daha da genişləndirir. Bu gün program xarakterli iqtisadi və sosial layihələr həyata keçirilir. Belə bir zamanda, Azərbaycanı mənəvi terrora məruz qovanlar və onların missionerləri bu gün özələrin müxalifət hesab edə bilərmi? Dəyişimi masada iştirak edən konstruktiv müxalifətin nümayəndələrinə sual edirəm. Bu gün, həqiqətən də, anti-Azərbaycan qüvvələrə dəstək verənlərə ehtiyac varmı?

CƏMİL HƏŞƏNLİ BİR PROQRAMI ORTAYA QOYA BİLMƏDİ

ARAZ ƏLİZADƏ:

- Əvvəla, onu deyim ki, mitinqlərin keçirilməsinin günahı məndədir. Azərbaycanda ilk mitinqi 1988-ci ilde mən keçirmişəm. Nəyə görə günah məndədir? Mən mitinqlə inşanlara mübarizə yolunu göstərmmişəm və sonralar geri çəkilmişəm. Amma təessüf ki, müxalifətde olan qüvvələr də, mitinqdən başqa, bir mübarizə yolunu tanımlılar. Nə

4 aprel 2019-cu il

Bəhruz Quliyev: Azərbaycan xalqı öz Ali Baş Komandanına, Ordusuna güvənir

Azərbaycan Ordusu bu gün öz inkişafı və tərəqqisi ilə, eləcə də güc potensialı ilə dünyanın ən elitar orduları sırasında yer alıb. Bu gerçəklilik özünü hərtərəfli şəkildə sübətə yetirir. Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında "SƏS" Media Grupun rəhbəri, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev deyib.

Ekspert bildirib ki, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Aprel döyüslərinin üçüncü ildönümündə Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin N sayılı hərbi hissəsinə getməsi bu savaşda qəhrəmanlıq göstərmiş zabit və hərbiçilərimizə diqqətin təcəssümüdür. Bilirik ki, 3 il önce Silahlı Qüvvələrimizin bütün qoşun növürləri işgalçı Ermənistanın təxribatlarının qarşısının alınmasında qəhrəmanlıq göstəriblər, Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr isə öndə gedərək Aprel zəfərinə şücaətə, canı-qanı bahasına yol açdı. Ali Baş Komandanın bu qoşun növünə aid hərbi hissəni ziyan etməsi bütövlükdə torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olan zabit və əsgərlərimizə ehtiramın göstəricisidir.

Prezident İlham Əliyev çıxışında Azərbaycan Ordusunun bu gün ən yüksək keyfiyyətlərə malik olduğunu və istənilən anda istənilən vəzifəni icra edə biləcəyini vurğuladı. Bu gün hərbi hissələrdə quruculuq işləri davam etdirilir, müvafiq təlimləri keçmək üçün hərbiçilərə ən münbit şərait yaradılır. Əlbəttə, bütün bunlar ordumuzun sürətli inkişafının bariz göstəricisi olaraq qiymətləndirilir. Bu gün şəhəri ordumuz dünya miqyasında ən güclü ordular sırasında yer almışdır. Zabit və hərbiçilərimiz bir sıra antiterror əməliyyatlarında, NATO standartları səviyyəsində keçirilən böyük herbi təlimlərdə, həbələkərəkəsi beynəlxalq təlimlərdə, müsabiqələrde iştirak edərək nə qədər yüksək herbi hazırlığa, potensiala malik olduğunu sübətə yetirirler.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi çoxşaxəli islahatlar programı Qarabağ müharibəsi və Aprel döyüslərində şəhid düşmüş zabit və əsgərlərimizin ailələrinə, qazilərimizə də öz töhfələrinə verir. Ölkə başçısı bu görüşdə həmin məsələye de toxunaraq bildirib ki, yaralı hərbiçilərimizin müalicəsi, bərpası üçün dövlət əlindən gələni əsirgəməyi və yaralanmış bütün hərbiçilər xoşbəxtlikdən normal həyata qayıdlılar. Onların müalicəsi, bərpası, aktiv həyata qayitmaları üçün bütün lazımı işlər görülüb. Eyni zamanda, hərbiçilərin məişət, sosial problemləri həll olunur, onlara yeni mənzillər verilir və bu proses davam etdirilir. Azərbaycan Ordusu qısa dövr ərzində nəhəng inkişaf yolu keçib. Əvvəlki zamanlarla müqayisədə biz bunu aydın şəkildə

göre bilərik.

Bəhruz Quliyev Prezident İlham Əliyevin çıxışında AXC-Müsavat cütlüğünün hakimiyətde olduğu vaxt xəyanətkar əməllerinə də toxunduğunu xatırladaraq bildirib ki, məhz həmin xəyanət nəticəsində işğal edilmiş torpaqlarda Ermənistan silahlı qüvvələri möhkəmləndi, Ermənistanla Dağlıq Qarabağ arasında canlı bağlılı yaradıldı və düşmənə imkan verdi ki, öz işğalçılıq siyasetini davam etdirsin. Əger ulu öndə Heydər Əliyev olmasaydı Azərbaycan xalqı daha ağır fəsadlarla nəticələnəcək vəziyyətə düşəcəkdi. Məhz onun qətiyyəti, iradesi, mübarizliyi sayesində Qarabağda uğurlu əməliyyatlar keçirildi, Horadız və digər yaşayış məntəqələrimiz erməni işğalından azad edildi. 2016-ci ilin Aprel döyüsləri və daha sonra əldə edilən Naxçıvan zəfəri bütövlükdə Qarabağımızın işğaldan azad edilməsinə açılan qəlebə yolu oldu. Bu gün Azərbaycan xalqı öz Ali Baş Komandanına, Ordusuna güvənir, hər an torpaqlarının azad edilməsi üçün mübarizəyə hazır olduğunu nümayiş etdirir.

Siyasi ekspert vurğulayıb ki, artıq dünya birlüyü, mətəbər beynəlxalq təşkilatlar da Qarabağ torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğala məruz qaldığını etiraf edir, müvafiq bəyanatlar, qətnamələr qəbul edirlər. Dövlətimizin başçısı öz çıxışında bu barədə danişkən bütün mətəbər beynəlxalq təşkilatların müvafiq qərar və qətnamələr qəbul etdiklərini xatırladı. Bildirib ki, Azərbaycan dövləti və xalqı hüququn onun tərəfində olduğunu bilir və işğal altındakı torpaqlarımızın azad edilməsi üçün daim hazır olduğunu nümayiş etdirir. Ermənistan rəhbərliyinin bu və ya digər şəkildə danişqınlardan formatını dəyişmək cəhdleri də heç bir nəticə verməyib, bundan sonra da verməyecək. Çünkü Prezident İlham Əliyevin birmənalı və qətiyyətli mövqeyi həmin cəhdərin qarşısını birdəfəlik alıb. Elə sonuncu Vyana görüşündə də biz bu qətiyyəti gördük. Ölkə başçısının da vurğuladığı kimi, haqq-ədalet, tarixi həqiqət bizim tərefimizdədir. O cümlədən iqtisadi və herbi güc də bizim tərefimizdədir. Son illerde görülmüş işlər, hərbi sahədə aparılan islahatlar, hərbi gücümüzün artırılması, həm siyasi meydandarda, həm də döyük meydanlarında qəlebələr bizi daha da ruhlandırır, daha da gücləndirir.

Ərdoğan gələn həftə Rusiyaya gedir

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu il üçüncü dəfə Rusiya federasiyasına səfər edəcək. AZERTAC xəber verir ki, aprelin 8-de baş tutması planlaşdırılan səfər çərçivəsində R.T.Ərdoğan Türkiyə-Rusiya Mədəniyyət və Turizm ilinin açılışı və Türkiyə-Rusiya Yüksek Səviyyəli Əməkdaşlıq Şurasının toplantısında iştirak edəcək, Bolşoy Teatrın əsas səhnəsində "Troya" operasını izləyəcək.

YAP Xəzər rayon təşkilatı gənclər birliyinin VII hesabat-seçki konfransı keçirilib

Dünən Xəzər rayonunun Şəhər Şəhərində yerləşən Mədəniyyət Mərkəzində Yeni Azərbaycan Partiyası Xəzər rayon təşkilatı gənclər birliyinin VII hesabat-seçki konfransı keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə YAP Xəzər rayon təşkilatının sədri, partianın Siyasi Şurasının üzvü Namiq Əhmədov açaraq

qeyd edib ki, YAP Xəzər rayon təşkilatı bir çox uğurlara imza atıb. O, YAP Xəzər rayon təşkilatının öten illər ərzində gördüyü işlərdən və həyata keçirdiyi tədbirlərdən bəhs edərək, təşkilatın gənclər birliyinin fəaliyyəti haqqında fikirlərini bildirib.

YAP Xəzər rayon təşkilatı gənclər birliyinin üzvü Sadiq Əliyev çıxış edib. S.Əliyev Azərbaycanda uğurlu gənclər siyasetinin həyata keçirildiyini bildirib ve qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin siyasetində gənclərlə iş mühüm yer tutur. O, partianın gənclərin öz bilik və bacarıqlarını təqdim etmək üçün bütün imkanlar yaratdığını deyərək, YAP Xəzər rayon təşkilatının üzvü olan gənclərin ictimai-siyasi proseslərdə fəal iştirak etdiyini bildirib.

YAP Xəzər rayon təşkilatı gənclər birliyinin idarə heyətinin üzvü Ülkə Qəhrəmanlı da gənclərin ictimai-siyasi proseslərdə iştirakı haqqında fikirlərini bildirib.

Konfransda YAP Gənclər Birliyinin sədri, partianın Siyasi Şurasının üzvü Seymour Orucov çıxış edərək, Azərbaycanda uğurlu gənclər siyasetinin həyata keçirildiyini deyib. "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məqsədyönlü siyasetinin nəticəsidir ki, bu gün ölkəmizdə yüksək intellektual səviyyəyə, vətənpərvərlik hissini, milli düşüncəyə malik gənclər formalasıl" deyən Seymour Orucov qeyd edib ki, Azərbaycan gəncləri gündən-güna ölkənin ictimai-siyasi həyatında böyük rol oynayırlar: "Məhz dövlətin gənclərə dəstək və diqqət göstərməsi Azərbaycan gəncliyində özüne, öz gücünə və istedadına inam hissini artırır. Gənclərimiz iştirak etdikləri beynəlxalq olimpiadalarда və idman yarışlarında yeni-yeni qələbələrlə ölkəmizin şərəfini ucaldılar. Bu baxımdan, YAP sıralarında birləşən gənclər də ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edirlər".

Milli Məclisin Əmək və Sosial Siyaset Komitesinin sədr müavini Rauf Əliyev isə bildirib ki, gənclərimizə göstərilən qayğı ilə dən-ile artmaqdadır. O, hazırda Xəzər rayonunda gənclərlə fəal iş qurulduğunu, müxtəlif tədbirlərin həyata keçirildiyini, gənclərin

ictimai-siyasi proseslərdə aktiv olduğunu diqqətə çatdırıb.

Milli Məclisin Ailə, Qadın və Uşaq Məsələləri Komitəsinin sədri Aqiyə Naxçıvanlı da çıxışında gənclər yüksək bilik qazanmağı tövsiyə edib. "Hər bir millet öz savadı və intellekti ilə irəli gedə bilər" deyə qeyd edən millət vəkili, bu baxımdan, dövlətin geləcəyin sahibləri olan gənclərimiz üçün bütün imkanları yaratdığını deyib.

Tədbirdə çıxış edən Xəzər rayon icra həkimiyətinin başçısı Elşən Salahov Azərbaycanda dövlət-gənclər siyasetinin əsasının Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən quldugu, bu siyaseti hazırladı Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirildiyini bildirib. Xəzər rayonunda həyata keçirilən tədbirlərdən danişan ELŞƏN Salahov rayon gənclərinin quruculuq prosesində fəal iştirak etdiyini bildirib.

Konfransda çıxış edən YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin Aqrar Siyaset Komitəsinin sədr Eldar İbrahimov Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə partiyamızın yaranma tarixində danişib və qeyd edib ki, YAP yaradığı gündən siyasi mübarizələrə zəngin bir yol keçib və artıq bu gün partiya növbəti zəfərlərə və qəlebələrə doğru inamla irəliləməkdədir. "Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin yorulmaz və qətiyyətli siyaset yürütməsi nəticəsində, Azərbaycan dünən ən aparcı dövlətləri sırasında yer almışdır" deyən millət vəkili partianın sıralarının artığını və gənclərin bu siyasi təşkilata axın etdiyini vurğulayıb.

Konfransda təşkilati məsələləre baxılıb və YAP Xəzər rayon təşkilatı gənclər birliyinin 15 nəfərdən ibarət idarə heyəti müəyyənəşib. Sadiq Əliyev YAP Xəzər rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri, Nazli Tahirova isə sədr müavini seçilib.

Rövşən RƏSULOV

“Ölümün insana başucalığı gətirə biləcəyini bilmirdim. Mənəli ömür, şərəfli ölüm hər kəsə nəsib olmayan bir zirvəyim. Həyatda elə uca dəyərlərimiz var ki, Aprel döyüşlərinin şəhid qəhrəmanı Murad Mirzəyev onu canından üstün tutdu. Artıq üçrəngli bayraqımıza baxanda belə qəhrəmanları görürük, himnimizi eşidəndə onların hünərini yad edib qürrurlarıq. Aprel döyüşlərində ordumuzun qazandığı qələbədən sonra yol keçən bir əsgəri bağımızı basmaq istəyirik. Getdiyimiz tədbirlərdə, oxuduğumuz qəhrəmanlıq hekayələrində indi hamı onlardan danışır. Sosial şəbəkələrdə hamı Aprel döyüşlərinin qəhrəmanlarının hünərini paylaşır...”.

2016-ci ilin aprel döyüşlərinin növbəti ildönümündə Türkiyənin İzmir şəhərində Azərbaycan sevdalı dostumuz Asif Qurbanlı alındığımız məktub bu sətirlərle başlayır. Məktubda Aprel döyüşlərinin qəhrəmanlarından birinin - Milli Qəhrəman, polkovnik-leytenant Murad Mirzəyevin həyat yolundan danışan bir məqale də eləvə edilib. Həmin yazını oxucularımıza təqdim edirik.

Polkovnik-leytenant Murad Mirzəyev kim idi?

Bir gün Murad haqqında yazacağımı nəinki düşünmümişdim, heç ağlıma da getirmemişdim. Demək ki, qismətdə bu da varmış. Bu da Allahın ona bəxş etdiyi, hər kəsə nəsib olmayan əbədi qəhrəmanlıq, şəhidlik zirvəsi, alın yazılmış demək...

Murad Telman oğlu Mirzəyev 31 mart 1976-cı ildə Sabirabad rayonunun Muğangəncəli kəndində sadə bir ailədə dünyaya göz açmış, ilk təhsilini də elə orada almışdı. 1990-ci illərin əvvəlində ölkədə baş verən hadisələrə Murad da biganə qala bilmədi. Vətənin ağır güründə hərbçi olmayı özünə borc bilmədi. Aile bu arzunu tərəddüdlə qarşılıdı, lakin o nəyin bahasına olursa-olsun, hərbi təhsil almağı, yeni qurulan ordumuzda zabit olmayı, generala qədər yüksəlməyi, Vətəninə, xalqına layiqincə xidmət etməyi qərara almışdı... Onun bu iradəsi qarşısında valide-yinlərinin deyəcəyi söz qalmamışdı.

Murad qoç bürcündə doğulmuşdu. Ad günü 31 marta - Azərbaycanlıların Soyqırımı Gününe təsadüf etdiyindən qeyd etməzdı. Şəhid olduğu 3 aprel tarixində 3 gün önce 40 yaşı tamam olmuşdu. Aile üzvləri, qohum-qardaşları da onu hər il iyun ayının 26-da - Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Günündə təbrik edirdilər. Muradın əsl bayramı da, elə ad günü də məhz bu tarixdə olurdu...

Hərbi lisey, sonra Türkiyədə hərbi ali təhsil

1991-ci ildə C.Naxçıvanski adına hərbi məktəbə daxil olanda illerdən xəyalında qurduğu həyat başlamışdı, sanki... Tehsil illeri Birinci Qarabağ mühəribəsinə təsadüf etdiyindən 1992-ci ildə Vətənin müdafiəsi üçün, Ağdam cəbhəsində düşmənə qarşı vuruşmaq üçün könüllü olaraq hərbi komissarlığa müraciət etmişdi. Lakin yanının yetəri olmaması ilə əlaqədar müraciəti qəbul edilməmişdi və təhsilinə davam etməsi tövsiyə

olunmuşdu. Beləcə, 1994-cü ildə xüsusi liseydə yüksək dərəcə ilə ilk hərbi təhsilini tamamlamışdı.

Murad Mirzəyev 1994-cü ilin iyun ayında Türkiye Ali Hərbi Quru Qoşunları Məktəbine daxil olmuş və 1998-ci ildə həmin məktəbi motoatıcı ixtisası üzrə birinciliklə bitirmişdi. Zabit diplomunu ve xatire "Qılinc ve mezun üzüyü" nü o zaman Murada ümummilli lider Heydər Əliyev və Türkiyənin sabiq prezidenti Süleyman Dəməriəl təqdim etmişdi. 600 nəfər yerli və əcnəbi hərbçi məzun arasından Murad birinci seçilərək "Onur naşkanı" təyin olunmuşdu. 1998-ci ilin sentyabrından "Eyirdir dağ komando" məktəbində 3 aylıq kurs keçmiş, 1999-cu ilin yanvar ayından İstanbulda yerləşən "Tuzla piyada məktəbi"ndə yeni kursa göndərmiş və həmin ilin iyul ayında kursu müvəqqətiyyətlə bitirmişdi. 1999-cu ilin iyul ayından Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin 4-cü motoatıcı briqadasında taqım komandiri vəzifəsində xidmət etmişdi. Yaxın qohumları, hətta həyat yoldaşı Fizzə xanım da Muradın Türkiyə ordusunda xidmət etməsindən o, şəhid olduqdan sonra tərcüməyi-halını oxuyarkən öyrənilər.

Xarici ölkələrdə hərbi kurslarda

11 aprel 2016-cı il Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində şəhid pilotlar və Murad Mirzəyevlə keçirilən vəfat mərasimində Muradın həyat yolu, xidmət etdiyi illər boyu yüksəlişdə olması və Vətənə qüsursuz xidmət etməsi xü-

Ömrün hünər zirvəsi

Milli Qəhrəman polkovnik-leytenant Murad Mirzəyevin xatırəsinə

Milli Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdür.

Biz səni təkçə Murad adı eşidəndə xatırlamayacaqıq...

Həyatda elə insanlar var ki, qisa ömründə böyük dastanlara sığası işlər görür, hünər göstərilər... Murad da 40 illik ömrünə belə şanlı səhifələr yazılmış nadir və seçilmiş insanlardan iddi... Özündən sonra gələn nəsillərə vətənpərvərlik, igidlik, qəhrəmanlıq amalını ərməğan etdi.

Bu gün Murad qəlbində, xatırələrində daim yaşadacaq həyat yoldaşı Fizzə, Vətənə yadigar qoyub getdiyi övladları Nurlan və Dəniz, onları heç vaxt yalnız qoymayaçına and içmiş yaxınları və ən əsası Azərbaycan xalqı və dövləti var.

Sən gedəndən sonra evində qonaq-qaran heç çəkilmedi. Fizzəni, Nurlanı, Dənizi sənə söz verdiniz kimi yalnız qoymur. Həqiqət xanım, Selim müəllim artıq sənənin evinin daimi sakininə çevrildilər... Övladların hələ də yolunu səbirsizliklə gözləyir, hey səndən danışırlar. Hər telefon zəngi gələndə "Ana, bəlkə, atamdır" - deyə ürəyi misi parçalayırlar, hələ də özümüzde cəsəret toplayıb onlara sənənin əbədiyyətə qovuşduğunu deyə bilməmişik...

İndi Murad Mirzəyev gənclərimiz üçün, gələcəyimiz üçün vətənpərvərlik nümunəsidir. Həyatda ən ali məqsədi işğal altındakı torpaqlarımızın, doğma Qarabağımızın düşmən işgalindən azad edilməsi idi. Murad şəhid olana kimi bir ailənin qəhrəmanlığı, indi bütün Azərbaycan xalqının, millətinin qəhrəmanına çevrilmişdir. Qəhrəmanımızla keçirilən vəfat mərasimi də, Fəxri xiyabanda dəfn olunması da dövlətimizin Murada verdiyi laiyqli qiymətin bariz nümunəsidir. Defn mərasimində bir daha şahidi olduq ki, xalq öz qəhrəmanını qəbul etmiş, onu öz oğlu, qardaşı, balası kimi bağrına basmışdır.

Məzarında rahat yat, əziz qardaşım, gözün arxada qalmasın, cənab polkovnik, sənən yadigarları artıq bu Vətənə emanətdir. Biz səni, sadəcə, Murad adı eşidəndə xatırlamayacaqıq. Biz Tərtər, Ağdərə, Laçın, Şuşa, Qarabağ, üçrəngli Azərbaycan bayrağı, Vətən, Azərbaycan sözlərini hər eşidəndə səni xatırlayıb yad edəcəyik...

Qısa, lakin çox mənəli ömründə yaddaşımıza xoş xatırələr yazdırın üçün, bizlərə belə bir fəxarət hissini yaşatdırın, ordumuzun başını uca etdiyin üçün xalqımızın əbədi ehtiramını qazanmışan. Sən həmişə söyləyirdin: "Mən bir gün Vətən uğrunda şəhid olsam, başını diki tutun, sadəcə, "Vətən sağ olsun" deyin!" Cənab Milli Qəhrəman, cənab polkovnik Mirzəyev, indi biz də belə deyirik: Vətən sağ olsun!

Tələbələrə təqaüdlerin verilməsi qaydalarında dəyişiklik edilib

Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrinin, həmcinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyesinin tələbələrinə təqaüdlerin təyin olunması və ödənilmesi Qaydasi"nda dəyişiklik edilib. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə qərarı Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov imzayıb.

Dəyişikliyə əsasən, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrində, həmcinin magistratura səviyyəsi üzrə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında akademik məzuniyyət götürən doktorant və tələbələrə cari tədris semestri müddətində təqaüd tam həcmədə ödəniləcək və həmin şəxs akademik məzuniyyətdən qaytdıqda ona təqaüd yalnız növbəti imtahan sessiyasının nəticələrinə əsasən ümumi əsaslarla veriləcək. Peşə təhsili müəssisələrində akademik məzuniyyət götürən tələbələrə təqaüdün verilməsi onlar akademik məzuniyyətə getdiyi gündən dayandırılacaq və akademik məzuniyyətdən qaytdıqda tələbələrə təqaüdün verilməsi davam etdiriləcək.

Akademiyasında akademik məzuniyyət götürən doktorant və tələbələrə cari tədris semestri müddətində təqaüd tam həcmədə ödəniləcək və həmin şəxs akademik məzuniyyətdən qaytdıqda ona təqaüd yalnız növbəti imtahan sessiyasının nəticələrinə əsasən ümumi əsaslarla veriləcək. Peşə təhsili müəssisələrində akademik məzuniyyət götürən tələbələrə təqaüdün verilməsi onlar akademik məzuniyyətə getdiyi gündən dayandırılacaq və akademik məzuniyyətdən qaytdıqda tələbələrə təqaüdün verilməsi davam etdiriləcək.

4 aprel 2019-cu il

YAP Masallı rayon təşkilatında veteranlarla görüş keçirilib

Dünən YAP Masallı rayon təşkilatında veteran YAP üzvləri ilə görüş keçirilib. Görüşü giriş sözü ilə açan YAP Masallı rayon təşkilatının sədri Seyfəddin Əliyev ölkənin sosial-iqtisadi inkişafında əldə olunan uğurlardan danışaraq, son illər respublikamızın sürətlə inkişaf etdiyini diqqətə çatdırıb. Həmçinin, rayonda görürlən işlərdən söz açaraq, bu işlərin həyata keçirilməsində ağısaqqal, ziyanlı sözünə və məsləhətinə böyük ehtiyacın duyulduğunu vurğulayıb: "Ulu Öndər Heydər Əliyev yolu nən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin nəticə-

sidir ki, bu gün Azərbaycan inkişaf edir və ölkədə sabitlik mövcuddur".

S.Əliyev, çıxışında ölkə Prezidentinin öz vətəndaşına daima diqqət və qayğı göstəriyini bildirib: "Məhz bu baxımdan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə uğurlu sosial-iqtisadi siyasetin həyata keçirilməsi, ilk növbədə, belə qənaətə gəlməye kifayət qədər zəmin yaradır ki, bu siyasetin əsas məqsədi Azərbaycanda sosial-yönümlü dövlət quruculuğunu təmin etməkdir. Prezi-

dent İlham Əliyev bütün çıxışlarında bu barədə bildirib ki, Azərbaycanda aparılan siyasetin prioritetlərindən biri onun sosial xarakter daşımasıdır. Əsası isə, yürüdülən siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının sosial veziyətinin və rifah halının yaxşılaşdırılması və hüquqlarının təmin edilməsi dayanır. Dövlət başçısının vətəndaşlarımızın sosial rifahının yüksəldilməsinə, ölkəmizdən da inkişaf etdirilməsinə xidmət edən sərəncamları, fərمانları və qərarları realaşdırı-

lan böyük sosial islahatlar paketinin tərkib hissəsidir".

Görüşdə iştirak edən veteran YAP üzvlərindən Əşref Mövsümov, Əfrail Fərziyev və başqaları Azərbaycanda ağısaqqalların və veteranların ictimai-siyasi fəaliyyətin təmin edilmesi üçün hər cür şərait yaradıldığı və onlara göstərilən diqqət qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını bildirilir.

R.HÜSEYNOVA

"Nar TV" ilə ən maraqlı filmlər və TV serialallar Azərbaycan dilində

Azərbaycan telekommunikasiya bazارında ilk onlayn TV tətbiqi olan "Nar TV"-də yeniliklər edilib. Artıq "Nar TV" ilə TV kanalları və verilişlərlə yanaşı, film həvəskarları üçün sevdikləri filmlər, seriallar daha əlçatan olacaq. Belə ki, "Nar TV" tətbiqinə əlavə edilən geniş film bazası ilə seçilmiş filmləri Azərbaycan dilində də izləmek mümkün olacaq. "Nar TV" tətbiqində hər kəsin zövqünə uyğun filmlər mövcuddur və tətbiqdə filmlər kateqoriyalara görə bölündüb. Qeyd edək ki, "Nar"-ın təqdim etdiyi bu məhsulun bütün üstünlüklerindən faydalanañ üçün istifadəçilər "Google Play" və "App store"-dan yenilənmiş tətbiqi yükləməlidir.

"Nar TV" tətbiqi vaxt və məkan sərhədi tanır. Belə ki, "Nar TV" abunəçilərə istənilən məkanda və vaxtda mobil telefonlarda və ya tabletlərdə idman, oyləncə, uşaq, film, xəbər də daxil olmaqla, 100-ə qədər seçilmiş yerli, regional və beynəlxalq televiziya kanallarına və filmlərə baxmaq imkanı verir. Yeni qeydiyyatdan keçən istifadəçilər 1 ay ərzində "Nar TV" tətbiqindən ödənişsiz yararlanı biləcəklər. "Nar TV"-nin digər üstünlüyü, vaxtınız olmadıqda ötürdüyünüz proqramlara 12 saat ərzində baxmaq mümkündür.

yüdür. Aylıq abunə haqqı cəmi 3 AZN-dir. Abunəçilər "Nar TV"-ye "Nar"-in 4G şəbəkəsindən istifadə etməklə, tam keyfiyyətdə baxa bilərlər.

"Nar TV"-də valideyn nəzarət xidməti də mövcuddur. Bunun üçün xüsusi kanalları PIN kod vasitəsilə mehdudlaşdırmaq olar. Qeyd edək ki, "Nar TV" tətbiqində TV kanalları "Uninet", filmlər və seriallar isə "MEGO-GO" ilə əməkdaşlıq çərçivəsində təqdim edilir. "Nar TV"-nin digər üstünlükleri barədə daha ərtəflı məlumatı nar.az internet səhifəsində öyrənmək olar.

İspaniya portalı Ermənistanın Azərbaycanın tarixi abidələrinə qarşı vandalizmindən yazır

2019-cu ilin 18 fevral tarixinde merkezi Nyu-York şəhərində olan "Hyperallergic" internet portalında dərc edilmiş "Azərbaycan erməni mədəniyyətini mehv edir" başlıqlı məqaləyə cavab olaraq, İspanyanın "Diario Siglo XXI" elektron portalında journalist Peter Tase tərəfindən Ermənistan tərəfindən həyata keçirilən ölkəmizin tarixi və dini abidələrinə qarşı vandalizmində bəhs edən "Azərbaycana qarşı erməni faşizminin təbliğatı" başlıqlı məqalə dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə yüksək sürətlə inkişaf edən Azərbaycan Respublikasının mədəni və dini abidələrin qorunmasına xüsusi diqqət ayırdığı, o cümlədən Bakı şəhərinin mərkəzində erməni kilsəsinin, həbələ həmin kilsənin 5500 kitabdan ibaret kitabxanasının qorunub-saxlandığı qeyd edilir. Məqalədə, həmçinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin işğal edildiyi, işğal edilmiş ərazilərdə yerləşen bütün tarixi, memarlıq və dini abidələrin dağıdıldığı, 1 milyondan çox azərbaycanının öz doğma yurdlarından didərgin salındığı vurğulanır. Ermənistanın öz ərazisini Azərbaycan torpaqları hesabına genişləndirməsi siyasetinin regionda sühə və tərəqqiyə təhlükə yaratdığı bildirilir.

Ermənistanın öz təcavüzkar siyaseti nəticəsində ağır iqtisadi-sosial şəraitə üzlədiyi, digər tərəfdən isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Avropa və dünyada sühə və tərəqqinin müdafiəsinə yönəlmış xarici siyaset xətti yürütməsi fonunda ölkənin gündən-güne siyasi və iqtisadi cəhətdən çıxırlıq qeyd olunur.

Özbəkistan portalı: "Bakıdakı içərişəhər səyyahların sevimli məskənidir"

Özbəkistanın kun.uz portalında özbək dilində "Bakıdakı içərişəhər səyyahların sevimli məskənidir" sərlövhəli məqalə verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu yaxınlarda Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin təşəbbüsü ilə bir qrup özbək jurnalistin Azərbaycana mediaturu təşkil olunub və onlar Bakını və regionlarını gezioblər. Məqalədə bildirilir ki, içərişəhər Bakının üreyidir, bu abide şəhər 2000-ci ilde UNESCO-nun Bəşəriyyətin Qeyri-Maddi Mədəni ırs üzrə Reprezentativ Siyahısına daxil edilib. Yazida qeyd edilir ki, qorun ərazilə hələ tunc dövründə yaranıb. Arxeoloji tədqiqatlar nəticəsində müəyyənləşib ki, artıq VIII-IX əsrlər ərzində içərişəhərdə xeyli əhalisi yaşayıb, burada sənətkarlıq və ticaret inkişaf edib.

XV əsrde isə Şirvanşahlar öz iqamətgahlarını Şamaxıdan Bakıya köçürüb. Bildirilir ki, 1748-1806-cı illerdə Bakı və onun mərkəzi olan içərişəhər Bakı xanlığının paytaxtı olub. 1806-cı illerdə Bakının ruslar tərəfindən işğal edilməsi və neft bumunun yaşamasından sonra şəhərin inkişaf və genişləndirilməsi prosesi başlayıb, insanlar içərişəhər divarlarından kənarda da six məskunlaşmağa başlayıb. Məqalədə Şirvanşahlar sarayı, Qız qalası haqqında da ayrıca məlumat verilir.

Əlliliyi olan şəxslərə qulluq edənlərə təqaüdün təyini üçün hansı sənədlər tələb olunacaq?

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" 2019-cu il 25 fevral tarixli Sərəncamı ilə aprelin 1-dən sosial müavini və təqaüdler 100 faiz artırılmaqla yanaşı, yeni təqaüd növünün təsis edilmesi də nəzərdə tutulub. Sərəncamın əsasən, I qrup əlliliyi olan şəxslərə və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara qulluq edənlərə Prezidentin aylıq təqaüdü (50 manat) təsis edilib.

Bəs həmin təqaüdlerin ödənişi necə aparılacaq və təyin olunması üçün hansı sənədlər tələb ediləcək?

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən AZƏRTAC-a verilən məlumatata göre, hazırda bununla əlaqədar müvafiq icra mexanizmi hazırlanır. Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara qulluq edənlərə təyin olunan təqaüdün onlara ödənilən sosial müavinətlə birgə ödənilməsi, bunun üçün hər hansı bir sənədin tələb olunmaması nəzərdə tutulur. I qrup əlliliyi olan şəxslərə qulluq görlərə təqəüd isə qulluq edən şəxsin özüne ödəniləcək. Hazırlanmış ilkin layihədə qulluq edənin müəyyən edilmesi üçün tələb olunan sənədlərə qulluq edən şəxsiyyət vəsiqəsi, müvafiq yerli icra hakimiyyəti orqanının vətəndaşın I qrup əlliliyi olan şəxslərə qulluq göstərməsinə dair arayışı və Dövlət Sosial Müdafiə Fonduñun yerli bölməsinə ərizəsi daxildir.

Ermənistan milyardlarla dollar məbləğində ianələr itirir

İşgalçi Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyanın ABŞ-a səfəri və burada Amerika tərəfi ilə müdafiə sahəsində əməkdaşlıq barədə müzakirələr aparması hazırla diqqət mərkəzindədir. Tonoyanın bir neçə ştatda olması və səfərinin sonunda Nyu-Yorkda erməni icmasının nümayəndələri ilə görüşməsi heç də təsadüfi sayıla bilməz. Əslində, müdafiə nazirinin ABŞ-a səfər etməsi yalnız simvolik hesab edilə bilər. Ona görə ki, "məxməri inqilab"dan sonra, Ermənistan-Amerika münasibətləri böhran vaziyətindədir və olduqca passivdir.

Ermənistan-Amerika əlaqələrində böyük bir boşluq var, ermənilər ümid edirlər ki, müdafiə nazirinin səfəri bu Nəboşluq qismən də olsa" doldura bilər. David Tonoyan öz səfəri zamanı Amerika silahlarının Ermənistan tərəfindən alınması barədə də danışır. ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə məsləhətçisi Con Bolton da bu barədə bəyan etmişdi. Daha doğrusu, ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə məsləhətçisi Ermənistana səfəri zamanı bunu eyham olaraq vurmuşdu və bu, Rusiya silahlarına daha çox meyil edilməsinə görə işgalçi dövlətə barmaq silkələmək kimi başa düşülür.

David Tonoyanın ABŞ-a səfəri Ermənistan üçün ABŞ-in şübhələrinə aradan qaldırmaq baxımından, son dərəcə vacib hesab olunur. Heç uzağa getmek lazımdır və yalnız keçən həftə NATO-nu rəhbərliyi altında Gürcüstanda keçirilən təlimlərdə Ermənistanın iştirak etməməsi Amerika tərəfində müsbət reaksiya doğumadığı sərr deyil. Çok güman ki, David Tonoyan öz səfəri zamanı müxtəlif behanələr və argumentlər uydurmaq üçün cəhdler de edib ki, Amerika tərəfinin mənfi reaksiyası aradan qaldırılsın.

Ermənistan tərəfi anənəsinə sadıq qalaraq, münasibətləri yalnız hansısa kömək, yardım və iyanə almaq niyyəti ilə qurur

Ümumilikdə, Amerika-Ermənistan münasibətlərinə işgalçi dövlət çox maraq göstərir və qarşı tərəfi istifadə olunmayan imkanlar hesab edir. Nəzərə almaq lazımdır ki, erməni nümayəndələrdən hər kim Birləşmiş Ştatlara səfər edirsə, yalnız yardımlar, kö-

mək və iyanələr almaq niyyəti güdür. Nümayəndələrin bəyənatları da bunu təsdiq edir və hər bir səfər edən erməni öz səfərindən danışlığı zaman, Amerika tərəfi Ermənistana hər bir istiqamətdə yardım göstərməyə hazırlır deyə bəyənat verir. Bu isə, öz növbəsində, qeyd olunanları təsdiq edir və belli olur ki, Ermənistan tərəfi bu vaxta qədərki enənəsinə sadıq qalaraq, münasibətləri yalnız hansısa kömək, yardım və iyanə almaq niyyəti ilə qurur.

Ermənistan hakimiyəti son bir neçə ayda alternativ maliyyə yardımları almadiğindan, son dərəcə narahatlılıq keçirdiyi göz qabağındadır. Müxtəlif istiqamətlərdə lahiyeləşdirilən maliyyə yardımlarından və iyanələrdən məhrum olan işgalçi ölkə bu məhrumiyətlərlə barışmaq istəmir. Buraxılmış

və istifadə edilməmiş fürsətlər arasında 8 milyard ABŞ dolları məbləğində Ermənistana energetika sistemine sərməye qoyuluşuna dair bir bəyənat sefələt içərisində olan erməni cəmiyyətində, xüsusiilə, yer alır və qəbul edilməz hesab olunur. Bu bəyənat hələ əvvəlki hökumətin dövründə ABŞ-in keçmiş sefiri Richard Mills tərəfindən irəli sürülmüşdü. Bu bəyənatdan iki il keçəsə də, "məmməri inqilab"dan sonra hakimiyətə gələn siyasi komanda müvafiq təşəbbüs və təkliflərini aydınlaşdırma imkanı tapsa da, bu, baş vermədi. Yəni acınacaqlı durumda olan Ermənistan milyardlarla dollar itirməkdədir və mövcud hakimiyət bununla heç cür barışa bilmir. Heç şübhəsiz ki, indi el-ayağa dü-

ve ümumilikdə, erməni cəmiyyəti itirdiklərinin fərqindədir.

Son vaxtlar Milli Elmlər Akademiyasında baş nazir Nikol Paşinyan bildirib ki, problem pulun mövcudluğunda deyil, problem məqsəd və ideyalaradır. Erməni cəmiyyəti hesab edir ki, bu model Ermənistan-Amerika münasibətlərinin vəziyyətində tam tətbiq edilə bilər. Ermənilər hesab edirlər ki, ABŞ Ermənistana yardım etməyə hazırlıdır, bu məqsədlə Ermənistan üçün 8 milyard dollar, bəlkə də daha böyük ehtiyatlar ayrıla bilər. Amma ermənilər unudurlar ki, bunun üçün yeni ideyalar, yeni layihələr və yeni proqramlar lazımdır. Təbii ki, siyasi iş aparımdan, yeni layihələrlə çıxış etmədən, bunun mümkünzsız olduğu gün kimi ayındır.

ABŞ-dan maliyyə yardımını gözləməyin ağılsızlıq olduğunu ermənilər özləri də etiraf edirlər və Ermənistən yardımılara bel bağlaması gülünçdür

Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, ruslarla münasibətləri prioritət hesab etdiyicə, yardım və iyanə almaq kimi arzuları hələ ermənilərin üzvlərində, özü də elə arzu olaraq qalacaq. Bunu erməni mediası da təsdiq edir və bir çox mətbuat səhifələrində biz bunun şahidi oluruz. Şahidi oluruz ki, ermənilər Rusiya ilə münasibətlərin

Ermənistən üçün bir nömrəli prioritet olğunu müddətdə ABŞ-dan maliyyə yardımını gözləməyin ağılsızlıq olduğunu özləri də etiraf edirlər.

Heç amerikalılar da ermənilərin ruslardan el çəkəcəklərinə inanan deyillər. Çünkü bilirlər ki, Rusyanın dəstəyi olmadan, Ermənistən mövcud belə ola bilməz və bunu ermənilərin özlərinin də çox yaxşı başa düşdürüyü xatırlatmağa ehtiyac yoxdur. Onu da xatırlatmağa ehtiyac yoxdur ki, iqtisadiyyatı az qala sıfır seviyyəsində olan bir ölkənin siyaseti də, hərbisi də, bütün digər sahələri də müvafiq olaraq, yox dərəcəsində olmalıdır və bu ölkə daim asılılıq halında yaşamağa məhkumdur. Ermənilər bu məhkumluqla daha çox ruslardan asılı olduğu da gizli məqam deyil. Amerika tərəfi bilir ki, Ermənistən tərəfi ne qədər "Rusiyaya yaxın deyilik, yaxud bundan sonra yaxın olmayıcaq" desə də, bu doğru ola bilməz və bunu ifadə etdiyilər halda, amerikalılara yalan danışmış olacaqlar. Bu baxımdan, ABŞ kimi fəvqəl-dövlətin yardımına Ermənistən bundan sonra bel bağlaması son dərəcə gülünç görür. Çətin ki, Birləşmiş Ştatlar ermənilərin bu vəziyyətində onlara yardımlar və iyanələr ayırsın.

Heç bir global layihədə iştirak etməyen, hətta qonşu ölkə hesab etdiyilər Azərbaycanın müəllifi olduğu layihələrdən belə kənarlaşdırılan Ermənistən çox acınacaqlı durumda olduğunu bir reallıqdır. Bu reallıqla qarşılaşan ermənilər artıq künce qıslımsı, marginallaşmış bir durumda olduqları halda, mövcudluqlarını yardımçılar, iyanələr hesabına qorumaq məcburiyyətindədirler və indi ayırlacaq hər dollar bir yana, sentə belə ehtiyac duyurlar. Belə bir ehtiyac içinde olan işgalçılardan hazırda düşünülməmiş addımlar, terrorçuluq siyaseti sayəsində daha acınacaqlı duruma düşdüklerinin fərqindədirler. Məhz buna görə də, erməni mətbuatı həyəcan təbili çalır ki, Ermənistən pullar, özü də sefələt içinde olan bir ölkə üçün böyük pul - milyardlarla dollar itirir.

Inam HACIYEV

rində seçki qərargahının rəhbəri olduğunu bildirib. "Bu incidentə qədər onurla dostluq münasibətlərim vardi", - deyə Paşinyan vurğulayıb. Erməni baş nazir incident zamanı istifadə olunan silahın polise necə təhvil verildiyini xatırlamadığını deyib.

"Səhv etmiremə, polis Teryanın ünvanına getmedi. Mən isə hadisə yerine getdim, sonra isə Malatiya polis bölməsinə yollandım və səhv etmiremə, silahi orada təhvil verdim"-deyə baş nazir bildirib.

Inam Haciyev

Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyan hal-hazırda Yerevanın Şengavit inzibati rayonunun iqamətgahındakı ümumi yurisdiksiyasadır. SiA Ermənistəna məxsus aysor.am saytının məlumatına istinadən xəbər verir ki, məhkəmədə Nikol Paşinyan "Yelk" blokunun üzvü Ayk Sarkisyan və "Manax" ləqəbi ilə tanınan Artur Ayvazyan arasında bir incident ilə bağlı bir işdə şahid olaraq sorğulanır. Nikol Paşinyan, Hayk Sarkisyanla tanış olduğunu, 2017-ci il parlament seçkilə-

Nümune üçün qeyd etmək olar ki, məsələn, "Lidian" şirkəti erməni hökumətinə qarşı beynəlxalq arbitrajda prosesə başlamaq niyyətində olduğunu elan edib. Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, 400 milyon dollar sərməye yatırıran "Lidian" Ermənistən tarixində ən böyük investisiya yaratın şirkətdir. Hazırda sözügedən şirkət nəinki investisiya yatırımdan imtina edir, hətta Ermənistənə qarşı beynəlxalq arbitrajda prosesə başlamaq qərarındadır. Başqa sözlə, "Lidian" Ermənistən-Amerika münasibətlərinin məzmunundan arbitraja getmek niyyətindədir. Deməli, işgalçi ölkə, həmin ölkədə hazırkı hakimiyət

4 aprel 2019-cu il

Müsavat-AXCP söyleşməsi “Milli Şura” və mitinq kontekstində

Əslində, Müsavatla AXCP arasında uzun illərdən bəri davam edən barışmaz savaşın bu gün daha sərt şəkil də davam etməsinin səbəblərindən biri də, artıq neçə gündür səngiməyən mitinq səhbətidir. Beləliklə, “Milli Şura” kontekstində baş verən hadisələrin söyüş və küfrə səbəb olması cəbhəçilərlə müsavatçılar arasındakı düşməncilikdir.

Yeri gəlmışkən, biz bu iki partiyənin bənzər savaşlarını daha öncələr də görmüşük və şahidləri olmuşuq. Gah “Milli Şura”-AXCP cütlüyü ayrı, gah da müsavatçılar ayrılıqla mitinqlər keçirərək, bu vasitə ilə müxalifətin parçalanmasına, necə deyərlər, xidmət göstəriblər. Hətta elə olub ki, müsavatçıların aparıcı funksionerləri “Milli Şura”nın mitinqini kənardan seyr etsələr belə, AXCP rəhbərliyi onları, ümumiyyətə, görəzliyə vurub, salamlamayıb. Da. Bu, elə də uzaqda olan tarix deyil, əksinə, yaxın zamanların hadiseleridir. Yəni müxalifətin “konsert” proqramları dəyişilməyib...

Artıq sosial şəbəkələrdə buynuz-buynuza gələn “qoçlar” son güclərini toplayıb, bir-birlərinə ən ağır, hətta ölümçül zərbə vurmağa çalışırlar.

AXCP-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Natiq Ədilov: “Müsavatçılar, yaxşı hərəkat əlamirsiniz!”

Bu arada, Fransada mühacir həyati yaşayan AXCP-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Natiq Ədilovun paylaşıdığı status siyasi qurumlar arasında yanan odun üzərində sanki benzən töküb. “Müsavat funksionerləri ilə mübahisə etmək fikrimiz yoxdur. Əlimizdə vacib iş var” deyə yanan AXCP təmsilcisi bununla müsavatçıları, necə deyərlər, aşağılayıb, öz fəaliyyətlərini qarşı tərəfin fəaliyyətindən vacib hesab edib.

O, qeyd edib ki, “Milli Şura” da, Müsavat partiyası da ayri-ayrılıqla mitinq müraciətlərini davam etdirir. Ancaq bu zaman fərqli taktikdən istifadə olunur. Belə ki, mitinqlər hər zaman “Mehsul” stadionuna və 6-ci günlərə təyin olunub. Müsavat partiyası isə mitinq üçün başqa meydanlar tələb edib, hazırlı-

mərhələdə yürüşlər və bazar günü mitinqlərinə icazənin verilmədiyi halda, məhz bazar günləri yürüş tələb olunub: “Bununla da, ictimaiyyətə əvvəlcədən məlum olub ki, elan olunmuş bu yürüş-miting faktiki keçirilməyəcək. Əlbəttə, bazar günləri, üstəlik də, yürüşlər keçirmək Müsavat partiyasının hüququndur” yazan Ədilov dolayı ilə müsavatçıları hakimiyyətə işləməkdə ittiham edərək bildirib ki, müsavatçıları həftənin bazar günlərində yürüslü mitinq istəməsi “Milli Şura”-AXCP cütlüyünün mitinqlərinin sönük keçməsi marağına hesablanıb. AXCP-ci funksioner, əksinə, müsavatçıların mitinq keçirə bilməyəcəklərini iddia edib və buna görə “Milli Şura”nın mitinq qərarına pəl vurdularını yazır. “Baş tutma-yacağı əvvəlcədən məlum olan mitinq müraciətine görə bütün həftəni məşğul etmək, başqalarının və həm də real mitinq keçirmək məqsədilə etdiyi mitinq təşəbbüslerinə qısqanlıqla yanaşmaq, üstəlik, müxalifətdaxili mənəsibətləri gərginləşdirmək üçün ardıcıl təşəbbüsler göstərmək, yumşaq desək, heç də yaxşı hərəkətlər deyil” deyə N. Ədilov qarşı tərəfə ismaricini yollayıb.

Müsavatın mətbuat xidmətinin rəhbəri: Mustafa Hacıbəyli: “Rəhbərliyiniz nə zamansa, buna görə izahat verməli olacaq”

Lakin müsavatçıların və tərəfdarlarının cavabları gecikməyib. Belə ki, Müsavat partiyasının başqanı Arif Hacıllının qardaşı, təşkilatın mətbuat xidmətinin rəhbəri Mustafa Hacıbəyli, əksinə olaraq, qeyd edib ki, əslində, müsavatçılar deyil, cəbhəçilər və “Milli Şura” üzvləri onların mitinq-yürüş ideyalarına qarşı çıxış edir, bu vasitə ilə hakimiyyətə işləyirlər. “Yaxşı oları ki, cəbhəçilər nəyə görə birgə mitinq keçirmək ideyasını dəstəkləmədiklərini izah etsinlər” deyə qeyd edən Hacıbəyli bu vasitə ilə AXCP sədri Əli Kərimlinin bostanına daş atıb və onun bü-

tün müxalifəti parçalamaq əmrini yerinə yetirdiyini iddia edib: “Rəhbərliyiniz nə zamansa, buna görə izahat verməli olacaq”.

Daha ağır təhqirlərə start verilib

Cəbhəçilər N. Ədilovun statusu alında başladılan virtual müharibəyə dəha aqressiv münasibət sərigləyiblər. Misal üçün, AXCP-nin Nizami rayon şöbəsinin sədri Paşa Umudov Müsavat funksionerinin qəşinmayan yerdə qan çıxardıqlarını bildirərək, əslində, mitinqlə bağlı rəqiblərini qabaqlamaq ənənəsini Müsavatın getirdiyini iddia edib. Müsavat partiyasının Səbail rayon şöbəsinin sədri Zakir İsmayıllı isə, öz növbəsində, həmin rəyə cavabında şöbə sədrini yalan danışmaqdə ittiham edib və ağır söyüş yazır. P. Umudov onu təhqir etdiyi üçün Z. İsmayıllı mədəniyyətsiz adlandırbı. Bundan sonra tərəflər bir-birlərini ən ağır tərzdə təhqir etməkdə davam ediblər.

**Müsavatçı Tofiq Yaqublu
“Milli Şura”nı dəstəklədiyinə görə müsavatçılar tərəfindən xain adlandırıldı**

Növbəti maraqlı məqam isə, hələ də Müsavat partiyasının üzvü olmasına rəğmən, AXCP sədri Əli Kərimlinin diriçər cubuğu ilə idarə edilən, üstəlik, “Milli Şura”da koordinasiya şurasında təmsil olunan Tofiq Yaqublu ilə bağlıdır. O, mövzu ilə bağlı paylaşdığı statusda “Milli Şura”nın qərarının əvvəldən olduğunu söyləyib və faktiki olaraq, təmsil olunduğu Müsavat partiyasına qarşı xəyanətini davam etdirib. Ona görə də, onun bu fikirləri müsavatçıların kəskin etirazlarına səbəb olub. Hətta T. Yaqublunun ya Müsavatı, ya da AXCP-ni seçmesi ilə bağlı qarşısına tələb qoyulub. Məsələn, Müsavat partiyasının məclis üzvü Valeh Hümmətəoglunun statusun altında yazır ki, T. Yaqublu “Milli Şura”nın tərəfini tutmaqla müxalifətin birliyinə zərbə vurur və birgə mitinqlərdən imtina edir. “1998-ci və 2003-cü ilin taktikası” deyə müsavatçı funksioner xatırladıb.

Neticədə, rəylərde söyüş söyən müsavatçılar və cəbhəçilər ən ağır formada bir-birlərini ağır tərzdə təhqir ediblər. Bu vəziyyət hal-hazırda da davam etməkdərdir. Necə deyərlər, söyüşün biri bir qəpikdən...

Rövşən RƏSULOV

Vətən daşına dönük çıxan naqislər...

RƏFIQƏ

Bu, aksiomadır: erməni xüsusi xidmət orqanlarına xidmət edən hər kəs, şübhəsiz ki, Azərbaycanın düşmənidir. O zaman ermənilərin dostları ilə dostluq edən “Milli Şura”çılar kimdir? Fikirləşmədən cavab bəlliidir: Vətən daşına dönük çıxanlar. Bir də Vətən bir millətin üzərində yaşadığı, torpağı Vətən edən isə millətin onda yaşadığı, sığındığı və maddi-mənəvi varlığını davam etdirən yerdir. Vətən millətin evi, millət də vətəndə yaşayan ailədir. Vətən anadır. Çünkü biz onun sayəsində inkişaf edir və yetkinləşirik.

Bu gün “Milli Şura”nın satqın kadrosu olan AXCP sədri Əli Kərimli üçün satıb-satılmaq adı hal alıb. Çünkü bu ölü qurum xəyanət kadrolarının cəm olduğu bir üfunət yeridir. Bu yerdə xəyanət kadrosunun ən parlaq “simaları” toplaşır. Elə zənn edirlər ki, Avropa zibilnalarını və tualetlərini gəzənlər, ciyərlərini nəcis havası ilə zibilliyyənlər başlayırlar gecələr bayquşlartək face-bookda ulamağa. Soruşmaq istərdim: nə vaxta qədər ulayacaqsınız? Adını “siyasetçi” qovanı bu “siyasi mühacir” bayquşlar, elə zənn edirlər ki, bunlardan başqa kimse söyüş-zad bilmmiş və s. Ancaq anlamırlar ki, əxlaqsız, mənəviyyatsız mərdiməzərlərin səviyyələri elə bele də olmalıdır. “Siyasi mühacir” adı ilə Amsterdamın “gey klubları”nın dəlmə-deşiklərində gizlənən Orduşan Teymurxanının, Vidiadi İsgəndərlinin, Məhəmməd Mirzəlinin, Turalın, Emin Millinin, Qurban Məmmədovun və bu kimi əxlaqsızların Əli Kərimli, Cəmil Həsənli tərəfindən nakişi şinəlində çıxaraq, istədikləri donu geyindirirlər. Əslində, elə onlara yaraşan da budur.

Çünki istə Vidadi olsun, istə Orduşanı, Q. Məmmədovu, bu kimi gədərləri, zaman gələcək, heç qəbir də qəbul etməyəcək. Çünkü bu, murdar və iyrənc əxlaqsızların üstündə bayquşlar belə ulamayacaq. Çünkü bu o Vidiadi İsgəndərlidir ki, atasının qəbri adından təxribat düzənləyib, sonradan onu başqalarının üzərinə atdı! Beləsine insan deyil, heç heyvan da deyil, elə bir-başa murdar məxluq demək olar. Bax, budur, Avropa-da “kişilik mütəssəmələri” və bu gün biz onları layiq olduqları adalarla çağırırıq. Çünkü Vətən daşına dönük çıxanlar bir adı var: ALÇAQ və ŞƏRƏFSİZ!

“Siyasi mühacir” əqidə yoldaşları tərəfindən ifşa olunur

Vaqif Hacıbəyli: “Saxta mühacir Qurban Məmmədov intiqabaz və şantajçıdır”

ban Məmmədov yenidən ortaya çıxmış, şər və böhtənləri ilə diqqət mərkəziniən çevriləməyə çalışır.

**Qurban Məmmədov
4 iyun qiyamı ilə
bağlı əsl həqiqətləri gizlədən
qatı cinayətkardır”**

“Əhrar” partiyasının sədri Vaqif Hacıbəyli son günlər sosial şəbəkələrdə Q. Məmmədovun 4 iyun qiyamı ilə bağlı əsl həqiqətləri gizlətməklə, həmin hadisələrdə qatı ci-

nayet törətmış qatilləri milli qəhrəmana çevirmək, maşğul olduğunu bildirib: “Qurban Məmmədovun riyakar və intiqabaz olmaqla ya-

naşı, həm də müxalifət və həkimiyət daxilində intiriqə salmağa çalışmaqla, əslində, heç kimə xidmət etmir və öz şəxsi mənafeyini qoruyur. O, yalnız intiriqə və şantajlardan nələrsə qazanmağa çalışır. Lakin bunu bəzən çox uğursuz şəkildə edir ki, nəticədə, özünü ifşa etmiş olur. Yəni Q. Məmmədov sözdə guya “ali məqsəd-

lər” uğrunda mübarizə apardığını bəyan etse də, əməli fealiyyətində xırda intraqabaklılıqdan o yana keçə bilmir”.

V. Hacıbəyli, həmçinin, Q. Məmmədovu “intiriqə ustası” adlandırıb: “Özü də bu onun “agent”, yaxud guya həkimiyətdə kiminsə adamı və sair olması ilə bağlı deyil. Sadəcə, bu adamın xarakteri budur. Düzələn də deyil. Amma əziiyyət çəkib gecə vaxtı bu qeydləri ona görə yazdırıb, bəlkə indiki yaşında ona qarşı qərəz-

li olmayan 40 illik tanışının fikirlərini nəzəre alıb, mövqeyində bəzi korrektələr etsin.”

Göründüyü kimi, Q. Məmmədov artıq öz dostları belə ifşa etməklə, onun necə riyakar olduğunu sübuta yetirirler.

Bütün bunlar Q. Məmmədov hələ çox əqidə silahdaşlarından çox sürprizlər alacaq. Çünkü bu adam, artıq müxalifətin belə nifret etdiyi piyada figura çevrilmişdir.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

A zərbaycan iqtidarına və cəmiyyətinə qarşı çirkin kampaniya aparan xarici ölkələrdəki “siyasi mühacir”lərin əxlaqsızlığı, artıq onların əqidə yoldaşları tərəfindən ifşa olunmadadır. Özünü “mühacir siyasetçi” adlandıran və uzun illər intiqabaz və şantajçıdır

Ölüm cəzası bir çox ölkələrdə, o cümlədən, Azərbaycanda ləğv olunmuşdur. Yaponiyada da ölüm hökmü ləğv olunmuşdur. Yaponiyada bu, xalqın mentaliteti və psixologiyası ilə şərtlənən, ölkənin çoxəsrlik ənənələri və adətləri ilə ayrılmaz şəkildə bağlı olan mədəniyyətinin və psixologiyasının xüsusiyyətlərini aydınlaşdırmadan, bu ölkədə ölüm cəzasının mövcud olmasının səbəblərini başa düşmək çətindir. Yaponiyada ictimai həyatın tarixən formallaşmış attributlardan imtiyət etmək isə qəbul edilmir. Bu səbəbdən, Yaponiyada ölüm cəzasının saxlanılması xalqın mədəni və əxlaqi inkişaf səviyyəsi göstəricilərinin aşağı olmasının deyil, həyat ukladı tərəfindən qəbul olunmuş çoxəsrlik adət və ənənələrin mühafizəsinin təsdiqi sayılır.

İ.Rəhimov yazır: "Yaponiya Avropa təsirindən atəş kimi ehtiyat edərək, əsrlər özünü unikallığı və özünəməxsusluğunu "tutub saxlamış" azsaylı ölkələrdən birləşdir. Bundan əlavə, Yaponiyada ölüm cəzasının mövcudluğunun xüsusiyyəti bu ölkədə Qərbin iqtisadi və demokratik prinsiplərinin qəbul edilməsinə baxmayaraq, əsasını ənənəvi icma və əxlaqi dəyərlər təşkil edən sosial nəzarətin spesifik milli formalarının həle də saxlanılmasına ifadə olunur. Yaponiyada son 50 il ərzində cinayətkarlığın strukturunda qəsdən adamöldürme cinayətlərinin 0,2%-i, zorakı cinayətlərin isə 1,5%-i aşamaması, məhz konfutsiçilik fəlsəfəsi, həm Yaponlardan fərqli olaraq, bir sıra ölkələrdə ölüm cəzasının qalması milli ənənələrlə bağlı olmayıb, ölkənin kriminogen situasiyası, yəni qəsdən adam öldürmə cinayətlərinin vəziyyəti ilə şərtlənmüşdür. Bu ölkələr əxlaqlı baxımından ölüm cəzasını inkar etsələr də, bu növ cəza tədbirlərinin cinayətkarlığa qarşı mübarizədə ən yüksək vasitə olmasına emindirlər. Cinayətkarlığın artımı, cinayətlərin xarakteri, kütləvi xarakter daşıyan qəsdən adam öldürmə cinayətlərinin tərədiləşməsinin yeni metodları, alet və vasitələri çıxalarını daha tez-tez qorxuyaratma vasitəsi kimi ölüm cəzasının saxlanılmasının məqsədə uyğunluğu və faydalılığı haqqında düşünməyə vadər edir. B.N.Çiçərin yazmışdır ki, əgər cəmiyyətin müdafiəsi üçün cinayətkarlarla qorxu yaratmaq tələb olunursa, ölüm cəzası bununla bağlı ən güclü təsir göstərir.

Yaponlar indinin özündə də hüquq və psixologiyaları ilə avropalılardan fərqlənlər, hər bir xalqın və milletin əxlaq anlayışına özünü qiyməti və tarixinin olmasını sanki unudaraq, bu sahədə özlərini daha inkişaf etmiş sayırlar. Bu, o millətlərdəndir ki, ölüm cəzasının ləğv edilməsi ilə bağlı Qərb cinayət qanunvericiliyini köçürməkdən imtiyət edir. V.Y.Kvaşis, N.A.Morozov, İ.B.Te yazmışlar: "Yaponiyaya gəlince, o, həqiqətən, istisna təşkil edir, çünki ölkə Qərbin iqtisadi və demokratik təcrübəsinin götürsə də, əsasını icma və mənəvi sərvətlər təşkil edən sosial nəzarətin spesifik formalarını itirməmişdir". Deyilənlər yalnız onu əlavə etmək olar ki, yaponlar ilə avropalıların mentalitet və psixologiyasını müqayisə edərək, etiraf etmək lazımdır ki, bunlar təkcə fərqli mədəniyyət və əxlaq deyildir, müxtəlif tarixi keçmişə və fəlsəfi təriyeyə malik fərqli sivilizasiyalardır. Borca sadıqlıq, mərifətlilik, müraciilik, sakitlik, səbirlilik, inam, eyib hərəkətə görə utanc hissi - bütün bunlar əsas prinsipi "xalq qanunları bilməli deyildir, yalnız ona tabe olmalıdır" olan konfutsiçiliyin müdədəalarıdır. Buradan isə aşağıdakı nəticəni çıxarmaq olar: "Gözlənilən cəzanın naməlumluğu onun dəqiq bilinməsindən daha çox cinayətdən çıxındır".

Ədalət və əvezçixma anlayışları ilə bağlı konfutsiçiliyin ideyaları, şübhəsiz, Yaponiyada ölüm cəzasının əxlaqi mahiyyəti probleminin mühüm amilləri sayılır.

Eyni zamanda, samuray şərəfi prinsipini nəzərə almaq lazımdır ki, buna əsasən, yaponlar milli xarakterində çıxış edərək, ölüm cəzasının saxlanılmasını tələb edirlər. V.Ovcinnikov "Sakura budagi" kitabında yazmışdır: "Yapon tarixinin bütün dövrləri ərzində insanlar "çiri" və ya şərəf borcu naminə özgələrin başlarını kəsmiş və qarınlarını cırımlılar. Samurayların xarakriri törmək adəti indi yalnız kinfilmələrdə qorunub-saxlanmasına baxmayaraq, "çiri" anlayışı gizli olsa da, əvvəlkitek müasir yaponların əməllərində müşahidə olunur. Əgər ehtiram əlaməti ola-

raq, comərdliyin kökü Qədim Çin mənəviyyatına gedib çıxırsa, şərəf borcu nə Konfutsi, nə də Buddha təlimləri ilə heç bir ümumiyyəti olmayan sırf yapon anlayışıdır... Çiri - pisliyin və yaxşılığın abstrakt anlayışlarına deyil, lazım olan hallarda lazım olan hərəkətlərin töredilməsini tələb edən, insani münasibətlərin ciddi müyyəyen olunmuş reqlamentine əsaslanan şərəf borcudur". Beləliklə, Yaponiyada ölüm cəzasının ləğv edilməsi məsələsində Avropanın təsirinə qarşı, məhz konfutsiçilik fəlsəfəsi, həm Yaponlardan fərqli olaraq, bir sıra ölkələrdə ölüm cəzasının qalması milli ənənələrlə bağlı olmayıb, ölkənin kriminogen situasiyası, yəni qəsdən adam öldürmə cinayətlərinin vəziyyəti ilə şərtlənmüşdür. Bu ölkələr əxlaqlı baxımından ölüm cəzasını inkar etsələr də, bu növ cəza tədbirlərinin cinayətkarlığa qarşı mübarizədə ən yüksək vasitə olmasına emindirlər. Cinayətkarlığın artımı, cinayətlərin xarakteri, kütləvi xarakter daşıyan qəsdən adam öldürmə cinayətlərinin tərədiləşməsinin yeni metodları, alet və vasitələri çıxalarını daha tez-tez qorxuyaratma vasitəsi kimi ölüm cəzasının saxlanılmasının məqsədə uyğunluğu və faydalılığı haqqında düşünməyə vadər edir. B.N.Çiçərin yazmışdır ki, əgər cəmiyyətin müdafiəsi üçün cinayətkarlarla qorxu yaratmaq tələb olunursa, ölüm cəzası bununla bağlı ən güclü təsir göstərir.

Dünya ölkələrində cəza hüququnun vəziyyəti

Bu, hətta ömürlük azadlıqdan məhrumetmə cəzasına çox laqeydən baxan islahedilməz cinayətkarları saxlayan yeganə vasitədir. Cəmiyyət üçün xəsteliyi yoluxmuş üzvünün kəsilməsi faydalıdır. Əgər islaholunmaz cinayətkarlar varsa, onda onlardan birdəfəlik yaxa qurtarmaq yaxşıdır.

Qarşıya qoyulmuş məqsədnəilə olmaq baxımından, ölüm cəzasının faydalılığı mübahisəli olsa da, etiraf etmək lazımdır ki, ölüm qorxusu cinayətkarlar üçün ciddi bir menedir. İnsanlar, hətta bu adı sağlam düşündən çıxış edərək, digər ən ağır cəzalardan daha çox, ölümdən qorxurlar. Məsələn, demokratik cəhətdən inkişaf etmiş və sosial rifah ölkəsi sayılan ABŞ kimi ölkədə bu cəza, nəinki ləğv olunmamış, hətta 2005-ci ildə yetkinlik yaşına çatmamış şəxsə tətbiq olunmuşdur.

Məlum olduğu kimi, minilliklərlə öz adət-ənənələrini, mədəniyyətlərini, dinlərini formallaşdırılmış Çin, Yaponiya, İran, Avropa və sair ölkələrdən fərqli olaraq ABŞ-in özünün qədim milli tarixi yoxdur. Avropadan Amerikaya köçənlər buraya ölüm cəzasının olduğu və xüsusi yer tutduğu cəza sistemini getirmişlər. Ona görə də, bu ölkə-

ni ilk müstəmləkə məntəqələrində edam cəzası qədimdən çox geniş yayılmış hadisə olmuşdur.

Müasir dövrə ABŞ-da ölüm cəzası ağrılaşdırıcı hallarda qəsden adamöldürmə cinayətlərinə görə nəzərdə tutulmuşdur. Ədəbiyyatlarda, o cümlədən, xarici ədəbiyyatlarda çox tez-tez bu cəzanın irqçi xarakteri, ölüm cəzasının tətbiqi zamanı irqi qeyri-bərabərliyə yol verildiyi qeyd olunur. Göstərilir ki, milli azlıqlar və ilk növbədə, qaradərili amerikalılar ağdəriliyələrdən daha çox ölüm hökmün çıxarılması risqinə məruz qalırlar. Həmçinin, qeyd edilir ki, ABŞ-in orta qərb, qərb, şimal-qərb ştatlarında cənub ştatları ilə müqayisədə ölüm cəzası daha çox tətbiq olunur. Lakin ABŞ-da ölüm cəzasının qalmasının, məhz qaradəriliyələr tətbiq edilməsi səbəbi ilə izah etmək səhv olardı. Hərçənd ki, onlar ölkənin ağdərili əhalisi ilə müqayisədə, faiz etibarilə daha çox ağır zorakı cinayətlər təredirlər və bu da doğrudur ki, ölkənin cənub ştatlarında əhalinin çoxunu qaradəriliyələr təşkil edir.

İ.Rəhimov yazır: "ABŞ-da ölüm cəzasının qalmasının daha çox cinayətkarlığın vəziyyəti ilə əlaqələndirmək düzgün olardı. Məlum olduğu kimi, bu ölkə cinayətlərin, xüsusən, zorakı cinayətlərin, kifayət qədər yüksək seviyyəsi ile fərqlənir. Ona görə də, təkcə əhalinin deyil, həmçinin, siyasetçilər bu cəzasız ölkədə cinayətkarlığın səviyyasının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

vəyyasının artmasına emindirlər. Belə ki, 1975-ci ildə İ.Erlix ABŞ-da qəsdən adamöldürmə cinayətlərinin və edamların statistik məlumatlarının regress (tənəzzül) təhlili ni aparmış və belə bir nəticəyə gelmişdir ki, hər ölüm cəzası çox yüksək səmərəliliyə malikdir və minimum olaraq, səkkiz potensial qatılı cinayətdən çəkindirir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, Amerikada ölüm cəzasına həmişə cəmiyyətin cinayətkarlığı adekvat və tam qanuni cavabı kimi baxılmışdır. C.Buşun 2004-cü ildə seqikiqəbəği kampaniya gedişində söylədiyi bu fikirləri xatırlamaq kifayətdir. "Ölüm cəzası cinayətkarlığı qarşı mühəribənin bir hissəsidir". Prezidentliyə namizəd cinayətkarlığa qarşı mühəribə elan edərək, yəqin ki, əhalinin ölüm cəzası ilə bağlı ictimai rayını nəzərə almışdır və bu da seckidə onun qələbəsində müyyəyen rol oynamışdır.

Beləliklə, amerikalılar ölüm cəzasının saxlanılıb-saxlanılmaması sualına cavab verərək, ilk növbədə, ölkədə cinayətkarlığın vəziyyəti, sonra bu cəzanın əxlaqlılıyi haqqında düşünürərlər.

Ölüm cəzası institutu artıq çoxdan cinayət siyaseti hüdudundan

çıxb, dövlət siyaseti probleminə çevrilmişdir. Ona görə də, ölüm cəzası ilə bağlı qərarın qəbul edilməsi hemişə ölkədə real kriminogen situasiya, xalqın milli adət və ənənələri ilə, cəmiyyətin mənəvi vəziyyəti və şüur seviyyəsi ilə bağlı olmuşdur.

Məsələn, XVI-XVII əsrlərdə cinayət cəzasının rus sistemi Qərbin siyasi təsirini hiss etmişdir. Məhz I Pyotr Qerbdən yeni müəssisələr ilə birlikdə işgəncə və ezbərmenin hər cür mümkün yeni alətlərini götürmüdü. Rusiyanın Avropa dövlətlərinə uyğun yeni həyat ukladınlı yaratmaq idəyesi ilə fikirləşən I Pyotr öz fermanlarında cinayətkarlığın xarakterinə az diqqət yetirmişdir. Onun üçün başlıcası qarşıya qoyulmuş məqsədə nail olmaq olmuşdur: itəat etməyəni qorxutmaq, vahimələndirmək və məhv etmək.

İmparatriçə Yelizaveta Petrovna ölüm cəzası ilə bağlı o zaman qüvvədə olan qərarı leğv etməklə, deməli, qanunun gücünü çox zəiflətməklə, bu cəzanın istifadəsinin az sayda və qeyri-adi hallar ilə məhdudlaşdırılması vasitələrini tapmağı bacarmışdır və kriminalist-nəzəriyyəçilər arasında ölüm cəzasının tetbiq olunub-olunmaması ilə bağlı yüz ildən artıq mövcud olan mübahisəni həll etmişdir".

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

yazmışdır: "1753-cü ili biz təkcə ölüm cəzası tarixində deyil, ümumən, cinayət cəzası tarixində era kimi qəbul edir. Çünkü məhz bu dövrən onlar həm cinayət cəzası anlayışı, həm də ədaətliylik anlayışı kimi düzgün və müvafiq əhəmiyyəti almağa başmışlar". Məsələ burasındadır ki, ölüm cəzası leğv olunmasa da, onun icra olunmasının dayandırılmasına baxmayaraq, həmin ildə imperatriçə Yelizaveta Petrovnanın fərmanı ilə ölüm cəzasını cinayətkarların aşkar şəkildə çubuqla döyülməsi və damğalanması cəzasından sonra birefəlik katorqa işlərinə ömürlük sürgünə evez etmişdir. İ.N.Maksimoviç bununa bağlı qeyd etmişdir: "İmparatriçə Yelizaveta Petrovna ölüm cəzası ilə bağlı o zaman qüvvədə olan qərarı leğv etməklə, deməli, qanunun gücünü çox zəiflətməklə, bu cəzanın istifadəsinin az sayda və qeyri-adi hallar ilə məhdudlaşdırılması vasitələrini tapmağı bacarmışdır və kriminalist-nəzəriyyəçilər arasında ölüm cəzasının tetbiq olunub-olunmaması ilə bağlı yüz ildən artıq mövcud olan mübahisəni həll etmişdir".

Süni mayalanma ilə doğulan uşaqların hayatı təhlükədə!

Süni mayalanma ilə doğulan uşaqların digərlərinə nisbətən xərçəngə tutulma riski yüksəkdir. Publka.az xəber verir ki, bu barədə məşhur JAMA tibb jurnalı yazıb. Alimlər uzun illər ərzində apardıqları araşdırma zamanı minlərlə uşaqın nəticələrini inceleyib.

Bele qənaətə geliblər ki, süni mayalanma ilə doğulan uşaqlara ilk 10 ildə xəstəlik diaqnozu qoyulma halları digərlərinə görə 17 faiz daha çoxdur.

Minnesota Universitetinin araşdırması zamanı süni mayalanma ilə doğulan 276000 uşaqla normal üsulla doğulan 2.27 milyon uşaq müqayisə edilib. JAMA jurnalında yazılanlara görə, uşaqlıq dövrü xərçəngləri ilə süni mayalanma ilə doğulan uşaqlar arasında kiçik əlaqə olduğu müəyyən edilib. Təbii ki, aşkarlanan bu əlaqə ilə bağlı araşdırılmalar davam etdiriləcək. Çünkü bəzi alımlar süni mayalanma ilə xərçəng arasında hər hansı əlaqənin olmasını doğru hesab etmir. Qeyd edək ki, bu vaxta qədər süni mayalanma ilə 10 milyondan çox uşaq dünyaya gəlib

Minnesota Universitetinin araşdırması zamanı süni mayalanma ilə doğulan 276000 uşaqla normal üsulla doğulan 2.27 milyon uşaq müqayisə edilib. JAMA jurnalında yazılanlara görə, uşaqlıq dövrü xərçəngləri ilə süni mayalanma ilə doğulan uşaqlar arasında kiçik əlaqə olduğu müəyyən edilib. Təbii ki, aşkarlanan bu əlaqə ilə bağlı araşdırılmalar davam etdiriləcək. Çünkü bəzi alımlar süni mayalanma ilə xərçəng arasında hər hansı əlaqənin olmasını doğru hesab etmir. Qeyd edək ki, bu vaxta qədər süni mayalanma ilə 10 milyondan çox uşaq dünyaya gəlib

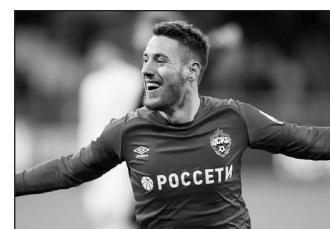
ŞOK xəbərdarlıq: 1 milyarddan çox insan bu səbəbdən ölsə bilər

Iqlım dəyişikliyi və temperaturun artması səbəbiylə 2050-ci ilə qədər təxminən yarım milyard, 2080-ci ilə qədər isə bir milyarddan çox insanın ilin hər ayında ağaçqanadlardan qaynaqlanan xəstəliklərə tutulma riski var. Bu haqda ABŞ-in "Public Library of Science" qəzetiində dərc olunan araşdırında deyilir.

Araşdırma görə, ağaçqanadların səbəb olduğu xəstəliklərin sayının artması müşahidə olunur. Bu növ xəstəliklərin daha çox Avropada yayılması, ABŞ, Mərkəzi Amerika, Şərqi Asiya, Şərqi Afrika və Kanadada da artacağı gözlənilir. Dünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına görə, hər il təxminən bir milyon insan bu kimi xəstəliklər səbəbiylə həyatını itirir.

"Beşiktaş"dan 21 yaşlı futbolçu üçün 17 milyon avro

Beşiktaş" SSKA-nın futbolcusu Nikola Vlašić transfer edə bilər. Qol.az-in Rusiya metbuatına istinadən yaddığı xəbərə görə, İstanbul klubu 21 yaşlı yarımmüdafieçi ilə maraqlanır. Türkiye temsilcisinin Vlašić üçün 17 milyon avro ödəməyə hazır olduğu bildirilib. Qeyd edək ki, müqavilə ilə "Everton"a məxsus olan Vlašići Rusiya klubu bu mövsümün sonuna kimi icareye götürüb.

Ukrayna Rusiya ilə birbaşa uçuşları dayandırıb

Ukrayna Rusiya ilə aviaçılıqları dayandırıb. SIA Ukrayna KİV-nə istinadən xəber verir ki, müvafiq qərarı Daxili İşlər Nazirliyinin təklifi ilə hökumət qəbul edib. Qadağalar müntəzəm olmayan reyslərə şamil ediləcək. Amma BMT, ATƏT və Qırımızi Xaç Cəmiyyəti kimi beynəlxalq təşkilatlar üçün istisnalar olacaq.

ses

Son sahifə

4 aprel

Karate millimiz Avropa çempionatını bir qızıl, bir gümüş və iki bürünc medalla başa vurub

Karate üzrə Azərbaycan milli komandası İspaniyanın Qvadalaxara şəhərində keçirilən Avropa çempionatını bir qızıl, bir gümüş və iki bürünc medalla başa vurub. Azərbaycan Milli Karate Federasiyasından bildirilirlər ki, parakarate yarışlarında gözdən ətil idmançılar kategoriyasında Sahib Əhədov Avropa çempionu adını qazanıb. Fərdi kumite yarışlarında Rafael Ağayev (75 kq) gümüş, Asiman Qurbanlı (+84 kq) isə bürünc medallara sahib olublar. Millimizin aktivinə növbəti bürünc medali Roman Heydərov (kata) yazdırıb.

İdmançılarımızdan Nuranə Əliyeva (50 kq), İsmayıllı Quliyev, Tural Balcanlı və Rövşən Əliyevdən ibarət kəta komandamız bürünc medal uğrunda görüşdə qələbəni eldən verib. Rafiz Həsənov (67 kq) və Aýxan Mamaev (84 kq) təsəlliverici döyüslərə qatılsalar da, mükafatçılar arasına düşə bilməyiblər.

Bu yarışda mərhələ adlayan idmançılarımız dünya reyting cədvəli ilə yanaşı, II Avropa və XXXII Yay Olimpiya Oyunlarına lisenziyalar üçün reyting xallarını artırıblar. "Minsk 2019" a vəsiqə qazanan karateçilərin siyahısı yaxın günlərdə açıqlanacaq. Böyüklerin 54-cü Avropa çempionatında 51 ölkədən 508 idmançı iştirak edib. Azərbaycan medal qazanan 26 ölkə arasında onuncu yeri tutub.

Qite çempionatının sonunda təşkilatçı ölkə kimi İspaniya Karate Federasiyasının prezidenti Antonio Marquenyo və Avropa Karate Federasiyasının (EKF) birinci vitse-prezidenti Jiri Bocek, EKF-in bayrağını 2020-ci ilde 55-ci Avropa çempionatının keçiriləcəyi Azərbaycanın nümayəndə heyətinə təqdim ediblər. Azərbaycan Milli Karate Federasiyasının prezidenti və EKF-in icraiyyə komitəsinin üzvü Yaşar Bəşirov mərasimdə EKF-in bayrağını qəbul edib. Xatırladaq ki, növbəti qite çempionatı gelən ilin martında Bakıda təşkil olunacaq.

Bakıda ilk dəfə aerobika gimnastikası üzrə Avropa çempionatı təşkil olunacaq

Mayın 24-26-da Bakıda ilk dəfə aerobika gimnastikası üzrə Avropa çempionatı keçiriləcək. Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının məlumatında deyilir ki, gimnastikanın müxtəlif növləri üzrə bir çox irimiqyaslı yarışlara ev sahibliyi edən Milli Gimnastika Arenası bu dəfə öz qapılarını Avropanın dinamik və enerjili gimnastika növünün təmsilçilərinə açacaq. Üç gün davam edəcək çempionatda aerobika gimnastları medallar uğrunda mübarizə apararaq, öz aralarında ən güclüleri müəyyənələşdirəcəklər.

Böyük və gənc gimnastlar fərdi qadın və kişi, qarşıq cütlük, üçlü, qrup, həmçinin aero dans, aero step (yalnız böyüklər) programında yarışacaqlar. Qaydalara əsasən, bir iştirakçı bu kateqoriyalarda maksimum 3-də çıxış edə biləcək. Komanda hesabında qaliblər isə 5 en yaxşı çıxışa görə müəyyən ediləcək. On birinci Avropa çempionatda hər bir kateqoriya üzrə təsnifat və final mərhələləri baş tutacaq.

Useyn Bolt yenidən futbola qayıdır

Yüngül atletika üzrə 8 qat olimpiya və 11 qat dünya çempionu Useyn Bolt yenidən futbola qayıdır. Yamaykalı atlet Fransanın "Paris" klubuna transfer olunub. Bu barədə 2-ci liqa təmsilcisinin rəsmi Twitter səhifəsi məlumat yayıb. Boltla 2 illik müqavilə imzalanıb. 32 yaşlı idmançı növbəti mövsümdən yeni komandasına qoşulacaq. Qeyd edək ki, Useyn Bolt bir müddət əvvəl Avstraliyanın "Sentre Kost Mariners" futbol klubunda çıxış edib. O, bu ilin yanvar ayında futboldan getdiyini açıqlamışdı.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələr. "Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliyinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500